

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΤΟΣ 8^{ον}

ΑΡ. 383

LONGO

ΕΙΔΙΚΟΝ
ΔΙ' ΕΞΗΘΕΝΗΜΕΝΟΥΣ

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΔΙ' ΟΡΜΟΝΩΝ

ΛΟΓΚΟ Α' δι' άνδρας — ΛΟΓΚΟ Β' δι' γυναίκας

Παρασκευάζονται από ειδικά τονωτικά αδενικά εκχυλίσματα προς τόνωση των εσωτερικών αδένων οτινες τόσο πολύ συντελούν εις την διατήρησιν της υγείας και των σωματικών δυναμειών

Ενδείκνυνται εις όλως τας περιπτώσεις της σωματικής και ψυχικής καταπτώσεως, εις συμπτώματα νευρασθενείας και υπερκοπώσεως σωματικής ή πνευματικής.

Η διάρκεια της θεραπείας δέν να συνεχισθί από ενός μέχρι δύο μηνών ανολόγως της σοβαρότητος της παθήσεως

Κανέναν από τα φημιζόμενα φάρμακα δέν δύναται να παραβληθί με τας σκευασίας.

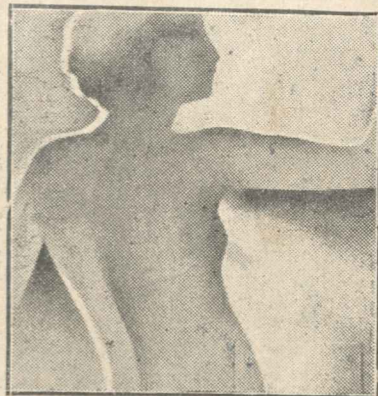
ΛΟΓΚΟ Α' και ΛΟΓΚΟ Β'

διότι τα Λόγκο δέν επιμεριέχουσιν επιβλαβείς διεγερτικάς ή ερεθιστικάς ουσίας, αλλά μόνον θεραπευτικάς, ήτοι ΕΙΔΙΚΑ ΤΟΝΩΤΙΚΑ ΑΔΕΝΙΚΑ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ Θ. Σ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ ΕΥΡΥΘΕΟΥ 6 - ΑΘΗΝΑΙ

Είναις έγκυκλιόμενα παρά τού 'Υπουργ. 'Υγείνης διά της όπ' αριθ 109.892.11/28 απόφάσεως.

Η ΗΛΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Οι πόνοι και οι ενοχλήσεις που σας προξενούν τα εγκαύματα της ηλιοθεραπείας, θεραπεύονται άμέσως με μίαν μόνον έπάλειψη καθ' όλην την νύκτα ΠΟΜΑΔΟΣ Cadum. Την επομένη καθαρίζετε την πομάδα με τόν γνωστόν Σάπωνα Cadum και θέσατε την Πούδρα talc Cadum. Τα εγκαύματα και οι ενοχλήσεις παύλθον.

Η πομάδα Cadum είνε μοναδική και συνιστάται διά τα εγκαύματα του ήλιου, εγκαύματα, εκζέματα και σπυριά. Πωλείται εις όλα τα Φαρμακεία, Φαρμακαποθήκας και εις όλα τα Καταστήματα.

Πομάδα Cadum τόν κνόν δοχ. 25. Σάπων Cadum τόν τεμάχον δοχ. 15. Πούδρα talc Cadum άρωματική ή φιάλη δοχαμ. 25.

Παρακαταθήκη και 'Αντιπροσωπεία «Νικολαΐδης», όδός Μητροπόλεως 42.

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ

Να βάψετε μόνη σας τὰ περσινά σας φορέματα με Γερμανικάς βαφάς μάρκας

ΑΡΤΙ

και θα γίνουν έντελώς καινούργια.

Αί βαφαί ΑΡΤΙ πωλούνται εις τὰ Φαρμακεία και τὰ 'Εμπορικά της συνοικίας σας εις 61 μεδέρνους χρωματισμού.

Γεν. 'Αντιπρόσωπος : Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, 'Αθήναι, Λέκκα 21α.

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΝΙΚΟΛ. Β. ΔΑΜΙΑΝΟΥ
ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ 209

Αναλαμβάνονται παντός είδους άστικαί υποθέσεις παρ' άπασαι τοίς έν 'Αθήναις Δικαστηρίοις.

Ειδικότης : Φορολογικαί, Διοικητικαί και έν γένει Οικονομικαί ύποθέσεις. 'Ωραι γραφείου 8-9 π. μ. και 4-5 μ. μ.

Συνιστώμεν την ΟΦΘΑΛΜΟ-ΔΟΓΙΚΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗΝ τού κ. ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ, 'Υφηγη-τού της 'Οφθαλμολογίας έν τῷ Πανεπιστημίῳ.

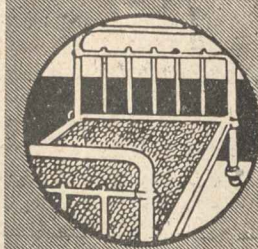
ΒΑΦΕΤΕ ΤΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΣΑΣ ΜΟΝΑΙ ΣΑΣ ΜΕ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ

'Αντιπρόσωπος μετά διαρκούς παρακαταθήκης : Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, 'Αθήναι, Λέκκα 21α.

ΤΟ ΚΡΕΒΑΤΙ ΣΑΣ

Ποῦ τό θέλετε καθόρη από ύπνου γύμνασά καθαρίζεται με τὸ Μπλάκ Φλάγκ Σε Σ τρωμάτα και Κρεβάτια καθαρίζονται με τὸ Μπλάκ Φλάγκ, σκοτώνει τὰς αράδες Κορηούς και Ψύλλους, πονάσας κούτσου και χασάει τὸν ύπνο σας, καθαρίζει και εύσμο δέν σας βλάπτει καί καν λειιάζει. Το Μπλάκ Φλάγκ έχει τὸ Σήμα τὴν Μαύρη Σημαία. Το Σήμα αὐτό πρέπει πάντοτε ν' αναζητήται ἐν τῷ δοχείῳ, ὡς ένδειξις τῆς γνήστου παρασκευῆς και ασφαλείας, καὶ μὴ ἐγγυῖσται τὴ γνῶσθι ἀποτέλεσμα τού στο κυνήγημα τού Κορηού και τῶν ἄλλες οικιακῆς χρήσεις τού.

ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ

100 ΤΟΙΣ % ΔΑΔΑΣΤΙΚΟΝ

ΕΚΟΤΩΝΕΙ ΚΑΘΕ ΕΝΤΟΜΟΝ

ΕΜΑΤ. ΚΑΤΑ.

BLACK FLAG

ΕΙΣΚΕΚΡΙΜΕΝΟΝ ΠΑΡΑ ΤΟΥ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΝΗΣ

ΓΕΝ. ΚΑΤ/ΓΓΙΟΥ ΚΟΥΡΚΟΥΜΕΛΗ

ΦΩΚΑΣ και ΣΕΙΣ - ΔΕΗΝΑΙ

ΟΔ ΗΠΕΙΡΟΥ 45 - ΤΗΛ. 6530

ΠΩΛΕΙΤΑΙ και ΕΙΣ ΣΚΟΠΗΝ

Πραγματικήν όμορφιάν και δροσερότητα προσώπου έχουν όσαι μεταχειρίζονται την Κρέμαν μας.

Χιλιάδες εύχαριστήριους επιστολάς λαμβάνομεν από όσας την μετεχειρίσθησαν, ότι είνε πραγματικώς θαυμασία.

Λάμπουνσαν λευκότητα, αφαίρουν τών πανάθων και διατήρουν δροσερότητα σῆς χαρῆς ή Κρέμα μας.

— Ζητήσατέ την παντού —

Κεντρική 'Αποθήκη : Φαρμακείον Κ. Ι. ΡΕΡΑ, Γωνία Πατισίων 17 και Βερανζέρου.

«ΜΗΝΥΤΩΡ»

ΜΕΡΙΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑΙ

δας, τὰς χείρας και τὸν τῶμα. Πολλά εἰς τὸν ὅλον πῶς νὰ ἀφαιρῶνται. Λοιπὸν, δὲ τὸν δούτῳ. Λοιπὸν, δὲ τὸν δούτῳ. Λοιπὸν, δὲ τὸν δούτῳ.

Πολεῖται εἰς ὅλα τὰ Φαρμακαποθήκας, Μαρτυροῦνται καὶ τὰς ἄλλας.

Παράκαταθήκη καὶ 'Αντιπρόσωπος «Νικολαΐδης», Μητροπόλεως 42.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ Κ. ΝΑΠΟΛ. ΛΑΠΑΘΙΩΤΗ

Η ΑΓΩΝΙΑ

(Ένα χειρόγραφο σὲ μιὰ παλιὰ κασέλα).

... Σήμερα κλείνουν δέκα χρόνια —δέκα χρόνια ακριβώς— απ' τὸν καιρὸ πού άρχισε αὐτὴ ἡ ἀγωνία... Δὲ θυμῶμαι νὰ τὴν εἶχα πῶ μαρσά.

Σήμερα κλείνουν δέκα χρόνια ακριβώς, απ' τὸν καιρὸ πού κάναμε σ' αὐτὸ τὸ σπίτι —μ' άρχισε αὐτὴ ἡ ἀγωνία, πού ὄρα με τὴν ὄρα μεγαλώνει. Στὴν ἀρχὴ δὲν ἦταν παρὰ ἓνα σύννεφο μαῦρο στὸν ὁρίζοντα, ἓνα σημάδι μακρινὸ μ' ἀνησυχαστικὸ, καθὼς τὰ σύννεφα πού φαίνονται στὴ θάλασσα, εἰδοποιητικὰ κάποιον κινδύνου, πού μένεται κάποιος μακρινὸς ἀνέμις, ἀλλὰ πού ὅλο καὶ σιμῶνει καὶ σιμῶνει...

Δέκα χρόνια ακριβώς πού κάναμε σ' αὐτὸ τὸ σπίτι —μαζὶ με τὸν πατέρα μου, τὴ μάνα μου, τὴν ἀδερφή μου καὶ τὰ δύο τ' ἀδέρφια μου. Δέκα χρόνια ακριβώς πού ζῶ μ' αὐτὴ τὴν ἀγωνία, πού μοῦ θανατώνει τὴν καρδιά, καὶ με κάνει νὰ τινάζομαι τὴ νύκτα στὸ κρεβάτι.

Θυμῶμαι, τὸ πρῶτο σημάδι φάνηκε στὸ τελευταῖο σπίτι, στὴ γωνία. Ἦταν ἓνα βράδι χειμωνιάτικο, ἔβριζε σιγαλά. Εἶδα κάποιους νὰ ἀποφύουν νὰ κολλᾶνε στὴν πόρτα τὰ νεκρώσματα. Τὸς εἶδα, απ' τὸ παράθυρό μου, νὰ κολλᾶνε στὴν πόρτα τὰ νεκρώσματα. Κ' ἔπειτα ἦσαν αἱ πόρτες ἄλλοι, καὶ κρέμασαν τοὺς μαύρους τοὺς μπερντέδες. Ἦταν ἓνα βράδι χειμωνιάτικο, ἓνα κρύο βράδι πού κινδύνιζε. Τὰ κρέμασαν γιὰ μιὰ στιγμή —ἀνθρώποι μαθημένοι στὴ δουλειά— κ' ἔπειτα ἔφυγαν. Κ' ὅλη τὴ νύκτα, ἔφεγγε κάποιο παράθυρο. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα, τὸ πρῶτο, ἦθε ἡ νεκροφόρα. Ὅλος ὁ δρόμος γέμισε ἀμάξια καὶ ἀνθρώπων. Κάποιες φωνὲς ἀκούστηκαν, καὶ κουδάλισαν στὴ νεκροφόρα —κ' ἡ κομῆτὴ ξεκίνησε, καὶ χάθηκε στὰ πέφτα τού δρόμου.

Κ' ὅσοι απ' ἓνα μῆνα, τὸ ἴδιο ἔγινε στὸ διπλανὸ τὸ σπίτι. Τώρα ἦταν ἀνοίξη, οἱ κήποι ἦταν ὅλοι ἀνθισμένοι.

Κ' ἀπὸ τότε, πότε δὸ καὶ πότε κεί, πότε σ' αὐτὸ τὸ σπίτι, πότε σ' ἄλλο, κάποιον ἀνθρώπου ἔρχονταν βιαστικά, καὶ κρεμοῦσαν τὰ μαῖνα τὰ πανιά. Καὶ πάντα κάποιος ἔφεγγε γιὰ πάντα, μεσ' στὴν ἴδια πάντα νεκροφόρα —ἔφεγγε, γιὰ νὰ μὴν ξεαναγνωρίσει....

Πότε ἦταν ἓνας γέρος λογαγὸς, πότε μιὰ κοπέλλα, πότε τὸ παιδί κακοῦ γιαιροῦ—κ' ἔπειτα πάλι μιὰ γοργόλα με τ' ὅπλα τῆς μαλλιά, κ' ἡ μάνα τῆς ἀντικρινῆς μοῦσας, κ' ὁ πατέρας τού διπλανοῦ σπιτιοῦ. Ἐνας κάποιος ἔφεγγε γιὰ πάντα, ἔφεγγε, μετὰ τὸ βλέφαρα κλειστά—ἔφεγγε, δίχως νὰ ξεαναγνωρίσει....

Ὁ Θάνατος εἶχε φανεί στὴ γειτονιά, καὶ σημάδι τὰ σπίτια ἓνα—ἓνα. Δὲν πῆγαν με τὴ σειρά —ἀλλὰ χτυποῦσε πότε δὸ καὶ πότε κεί.

Στὰ πέντε χρόνια μέσα, τὰ σπίτια τού ἀπάνω δρόμου, ἔχον ὅλα ναυροφορεῖται. Τώρα ἀρχίζουν τὸ καὶ τὸ δρόμου. Πότε κοντὰ καὶ πότε μακριά, πότε στὰ περσινὰ τὰ σπίτια, καὶ πότε στὰ χαμοσπία καὶ τίς βελανίδες, ὁ Θάνατος ἔρχεται ἓνα βράδι, κ' ἔφεγγε κάποιον μέσα στὰ σκοτεινά, ἀλλοιώνοντας τὸ χῶμα τὸν στὴν γῆ, καὶ δίχως νὰ διαλέγει—ἔφαρνε κάποιον μεσ' στὰ σκοτεινά, σάν ἓνας κλέφτης πού περνοῦν στὴς μύτες τῶν ποδιῶν, σάν ἓνας κλέφτης πού

δὲ θέλει ν' ἀκουσθεῖ, κ' ἔρχεται νύκτα, μεσ' στὰ σκοτεινά, μετὰ τὰ δάχτυλά του πεντομένα, καὶ ν' ἀρπάζει, καὶ νὰ φύγει πάλι.

Κ' αὐτὸ τὸ πρῶτο βάσταξε, δὲν ἔχω πῶσα χρόνια...

Πολλὲς φορές, τὴν ἴδια τὴ χρονιά, τὸ ἴδιο σπίτι γινόντανε στὰ μαῖρα. Κ' οἱ μπερντέδες κινιῶνταν στὴς πόρτες, καὶ τὰ χαρτιά μετὰ τὸ μαῖρο περιθώριο γέμναν τοὺς τοίχους, κ' ἔπειτα, ξεδούριαζαν, ὅσπου νὰ κολλήθουν ἀπάνω φρέσκα, στὰ παλιά καὶ στὰ κινιῶνμένα.

Ὁ Θάνατος πολιορκεῖ τὸ σπίτι μου, τὸ πλησιάζει απ' ὅλες τὲς μερὲς. Πολλὲς φορές ἔφτασε στὴν πόρτα. Ἡ καρδιά μου ἔτρεμε... Κ' ἔπειτα, σὰ νὰ μετανόησε —ἡ νύκτα μετὰ μου, πούς τὸ ξαφρεῖ; νύκτα μετὰ τὸν τῶμό μου, καὶ με τὴν ἀγωνία τῆς καρδιάς μου—πηδοῦσε πάλι μακριά! Μὰς προσπερνοῦσε, σάν νύθελε νὰ παίξει μετὰ τὴν ἀγωνία τῆς καρδιάς μου...

Ὅλα τὰ σπῆτια, γύρω, στὰ δέκα αὐτὰ χρόνια, σηματοθετήσαν ἀπὸ τὸ πέρασμά του. Δὲν ἔχει μείνει παρὰ τὸ δικό μου —κ' ἄλλο ἓνα, στὸν ἀπάνω δρόμο, ακριβῶς στὴν τελευταία τὴ γωνία....

Κ' ἓνα βράδι, πού γυρνοῦσα μόνος, στὰ σπῆτια τού ἀπάνω δρόμου, ακριβῶς στὴν τελευταία τὴ γωνία, εἶδα ἓνα ἄνθρωπο φρεσμένο. Δὲν ἦταν πὸ φῶς τὸ σπῆτιο, τὸ χαμόσπιο τὸ φῶς, μιὰς ἀγριότητας, ἀμερομένης στὴ μελέτη. Ἦταν ἓνα κίτρινο φῶς τρεμουλιαστό, ἓνα φῶς ἀνθρώπου καὶ λυπημένο —τὸ φῶς πού ἀντιοφθεῖ τοὺς νεκρούς, τὴν τελευταία νύκτα τού θανάτου, πρῶτο νὰ οὖει ἡ νεκροφόρα νὰ τοὺς πάρει... Ἡ καρδιά μου τὸ γινόνταν ἀέσως. Ἦταν τὸ φῶς τῆς θλιβερῆς λαμπάδας, πού τρεμοπαίζει γύρω στοὺς νεκρούς, σπιντοροφώντας τὴν τελευταία νύκτα, πού περνᾶν ἄσπρη ὁδὸ απ' τὸ χῶμα —ἡ τελευταία λάμψη πού φωτίζει τὰ χλοιά χαρακτηριστικὰ τοὺς, λίγο πρὶν ἀρχίσουν νὰ θροῦν μεσ' στὴ σάπια τού κομμητιοῦ—τὸ κεφάλι πού στέκεται ὀρθό στὰ πλευρὰ τοὺς, κοντὰ στὰ στανωμένα τοὺς τὰ χέρια, καὶ πού θυμίζει τὰ βουβὰ τὰ κωμάρια, πού θὰ τὸν σπιντοροφῶν ἀπὸ αἰθρία... Κάποιος ἦταν περσινός μεσ' στὸ σπίτι —τὸ τελευταῖο, πρὶν απ' τὸ δικό μου.

Ρίχνα ὅλος, κ' ἔτρεξα καὶ μαῖρα μεσ' στὴν πόρτα μου. Ἐπῆσα τὸ κεφάλι μετὰ τὰ χέρια. Ἐνῶσα πάλι τὴ μεγάλη ἀγωνία, πού ἔαφινά ξεπνόνε στὴν καρδιά μου... Ἐνῶσα τὰ βαθιά τὰ δάχτυλά τῆς μαημένης μεσ' στὰ σπῆτια μου, καὶ τὸν καιρὸ τῆς ἰδρώτα, στὴς ρίγες τῶν μαλλιῶν μου...

Ἐ, τώρα, τέλειωσαν τὰ φέμματα : κάποιος βράδι θὰ φανεί καὶ στὸ δικό μου σπίτι... Ἀλλὰ πῶν θὰ πάρει ἀπὸ μᾶς —πῶν θὰ πάρει πρῶτον ἀπὸ μᾶς;...

Ὁ πατέρας μου ἔχει γεράσει, ἀνεβαίνει δύσκολα στὴ σκάλα. Τὰ μάτια μου κοιτᾶνε κοινοῦμένα. Ὁ πατέρας—ὡς φέρει τὸ χέρι στὴν καρδιά του, δίχως ἄλλο, κάποιον ὑποφέρει. Τὰ μάτια του δὲ βλέπουν κατὰ πόδα. Κάποτε δὲ γνωρίζει τοὺς ἀνθρώπους, παίρνει κάποτε τὸν ἓνα γιὰ τὸν ἄλλο... Κ' ὅταν κοιμᾶται, τὸ σπῆτιο του ἀνεβοκατεβαίνει δύσκολα. Νὰ εἶν' αὐτὸς σηματοθετῶς τάχα —νὰ εἶν' αὐτὸς σηματοθετῶς πρῶτος...

Κ' ἡ μητέρα, πού ἀρρωστήσε βίαια τὸ φρεσμένο...

ἔχει φανεί στὴ γειτονιά ὁ Θάνατος !

Κ' ἡ μητέρα, πού ἀρρωστήσε βίαια τὸ φρεσμένο...

ἔχει φανεί στὴ γειτονιά ὁ Θάνατος !

Κ' ἡ μητέρα, πού ἀρρωστήσε βίαια τὸ φρεσμένο...

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΜΑΓΕΜΜΕΝΗ ΛΙΜΝΗ

ΕΙΤΑΝ η πρώτη φορά που είχα πάει στην αγαπημένη μου Θεσσαλία, που την αγάπησα και την αγαπώ σαν δεύτερή μου πατρίδα, γιατί κι εθάρσα στην αγκαλιά της δεκαπέντε τόσα χρόνια, τα καλύτερα χρόνια της ζωής μου, τα χρόνια μου νεατά, γιατί φιλοξενεί πάντα στα σπλάχνα της τα κοκκαλά της πρώτης μου αγάπης και τα κοκκαλά των παιδιών μου κι η άμνηστος αυτή της χώρας σκορπάει πάντα στην καρδιά μου μιά άρρητη γλύκα, τη γλύκα της ευγνωμοσύνης μου.

Ήμουν δέν ήμουν δεκοχτώ χρόνων, σε κείνη την ασυλόγητη χροιά ηλικίας, που σου κι αν ξέρει κανείς, δεν ξέρει σπουδαιότερο έφθιο της ζωής του: η πείρα που κάνει τον πιο αγράμματο σοφό στο είδος του.

Κατοικούσα στο Μεσσίτι, ένα θαμνίσιο καπνιστό χωριό, ανάμεσα Τριχαλίων και Κορδίσσας, λίγο νοτιότερα από την δεξιά όχθη του Πηνειού και μιάμιση ώρα μακριά απ' τα Τριχαλία. Η απόστασι αυτή αντιστοιχεί ανάλογα των ποταμιών ή του αλόγου που έχει κανείς στη διάθεσί του. 'Αλλ' εγώ τότενα αυτό το διάστημα μισή ώρα ή το πολύ τρία τέταρτα της ώρας, γιατί μ' έκαθίσε ο ένδοξος αιώνας της παλιάς, όταν καβαλλάρια το φτεροπόδαρο ψαροή μου κι έστρεχα σαν μανιασμένο σύννεφο επάνω στον παγεμόμορφο, πλατύγυρο, σταφύλιωτο κι ανθόστατο Θεσσαλικό κάμπο, τόσο που μ' είχε μάθει ο κόσμος και με γνώριζε απ' το φτεροπόδαρο του αλόγου μου κι έλεγε, βλέποντάς με από μακριά:

— Νά ή άσπρος καβαλλάρης!

Κι αν τότενα να ίδουν έμένα χωρίς τ' αλόγο μου ή τ' αλόγο μου χωρίς έμένα, δεν γνώριζαν ούτε μένα, ούτε κείνο. Τόσο είχε συνεθεθεί, συνδεθεί και συνταυτιστεί άνθρωπος και ζώο, εγώ κι' εκείνο το αλόγο, που τ' αγαπούσα σαν ένα καλό σύντροφό μου. 'Αλλά και κείνο μ' αγαπούσε ως μοναδικό αφέντη του και γι' αυτό δεν δεχόταν άλλο καβαλλάρη στη ράχη του, έξω από μένα.

'Αλλ' ως μιλώω εγωιστικότερα και για τους δυό μας, πριν φτάσω στη Μαγεμμένη Λίμνη: Κι' εγώ ως καβαλλάρης κι' ο ψαροής μου ως αλόγο, δεν ήμασταν τυχαίοι. Ο κόσμος δεν παίζει άδικα.

Ένα όραίο χινοπαράτιο πρωί, που έλουζε ο ήλιος απ' άκρη σ' άκρη τη Θεσσαλία και δεν φαινόταν κανένα σύννεφο στο Θεσσαλικό ουρανό, προγεύτρια, φόρεσα τ' άρματά μου — πλείτερο για στολισμό και λιγότερο γι' ασφάλειά μου, γιατί οι κλέφτες εκείνης της εποχής δεν συνήθιζαν να κινηθούν τους Κενταύρους και τους άνεμους, καβαλλάρια τον ψαροή μου και σε μιά στιγμή βρόδθρηκαν στον Πηνειό, σ' άλλη μιά τον πέρασας μ' ένα ελδος σχεδίας κι' όσο να πώ ένα κλέφτικο τραγούδι, διάβηκα την "Αι-Κυριακή", ένα άμμοφο χωριό άριστερά, και τον Λόγγο του 'Αγμέτ 'Αγά, άλλο ένα χωριό δεξιά, κι' έφτασα στ' Τριχαλία.

Ήμουν σύννεφο; Ήμουν σφοδρός ντιάς; Όχι το ένα ή μουν, ούτε το άλλο. Ήμουν ένα καλλιπράρι δεκοχτώ χρόνων, μ' εθνικών ένδοξισμώ στ' αθήνια μου, μ' άρρητη περιφάνεια για την ήρωική μου καταγωγή, με φιλογεγήν αγάπη στην καρδιά μου και κάποτε μου ένα αλόγο που μου τό ζήληψε κι' ο Βασιληάς, όταν ύστερ' από δυό χρόνια ήρθε να έπισκεφτή για πρώτη φορά τη Θεσσαλία έλεύθερη, εύτις που γκαρμποσάστηκε ο τότε άρμνος ο Τούρκος από κεί.

Μπαίνοντας στ' Τριχαλία, όσοι Τούρκοι βρόδθρηκαν μπροστά μου — κι' ήσαν πολλοί τότε Τούρκοι — έκει τον καιρό της Τουρκοιάς — στάθρηκαν και με κύτταξαν με τό στόμα άνοιχτό και διαμαίονταν τον ψαροή μου και διαμαίονταν και μένα, που ήμουν τέτοιος καβαλλάρης κι' είχα και τέτοιον αλόγο!

Οι Τούρκοι έινε καβαλλάρηδες κι' αλογολάρες. Γι' αυτό και δεν μπορεί κανείς να ιδή σή-

ΤΟΥ Κ. ΧΡΗΣΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

μερα στη Θεσσαλία ούτε ένα καλό αλόγο, άφόντας έφταναν από το είνε ίσως ή μόνη άρετή που είχαν οι αντίστοιχοι) από την πατρίδα μας Θεσσαλία, που νομίζει κανείς ότι έινε φησαμένη έστρεψε το Θεό να περπατήσει καβάλλα και να γεννάει και να φέρει άλογα, κι' αλόγα, που στ' αθήνα χρόνια είχαν κεφάλι άνθρωπου, γι' αυτό έκανε άθματα το Θεσσαλικό ίπαικό από τη Μακεδονία στην 'Ιντία με τον Μέγαν 'Αλέξανδρο κι' ως έξω από τη Ρώμη με τον Μέγαν Πύρρο.

Φτάνοντας στ' Τριχαλία, έβλεπα τον ψαροή μου σ' ένα γέφυρα βγήκα στην αγορά. Τέλειωσα εκεί κάτι δουλειές που είχα άναπονή το γιαντό το Ραβινό, που ήταν το μόνο μας έθνικό κέντρο τότε, άναπονή το δάσκαλο, φίλο και συμπατριώτη μου και κάτι άλλες δουλειές μου κι' ύστερα γύρισα στο χάνι.

Κατά το δειλινό, τράβηξα έξω τον αγαπημένο μου τον καβαλλάρη μου κι' έφωνα στο Μεσσίτι. "Όταν έρχομαι από τα Τριχαλία στ' Τριχαλία ήμουν νότος. Κι' όταν γύριζα από τα Τριχαλία στο Μεσσίτι, ήμουν βορράς.

Μόλις βγήκα έξω από τ' άμπέλια τα τριχαλιώ, τι να έλεγα; Θάμνα και κακό! Όλη ή περιφέρεια του χωριού "Αι-Κυριακή" ήτο πλημμυρισμένη και σκεπασμένη από κατακάθαρο νερό, σαν ήτο λίμνη. Κύματα άσμεμένα, το ένα πίσω από τ' άλλο, γέφυραν έπ' στην επιφάνεια του νερού.

Τα σπία του χωριού της "Αι-Κυριακής", τα δέντρα, τα χωριά, τα πρόβατα, οι άνθρωποι που πήγαναν πέρα—δωθε, έινε πάντα καθρεφτίζονταν μέσα στο νερό και φαινόταν άναπονή να! "Έκανα το σταυρό μου, έφωνα τα μάτια μου για να βρω αν ήμουν ξενιττός ή όχι, αν έβλεπα άνερα ή άληθινά πρόματα ή βρεθείσθρηκα, ότι έβλεπα άληθινά και σωστά πράγματα κι' αν ήμουν μπροστά μου μιά κατακάθαρη λίμνη, σαν άτ' άναπονή άναπονή.

'Αλλά πώς αυτή ή λίμνη βρόδθρηκε το δειλινό εκεί που δεν ήτο τ' πρωί; Πήγα να μουραλώ μ' αυτό το μυστήριο. Ή μήν ή πρόχειρη έξηγήσι για μένα εκείνη τη στιγμή ήταν ότι ή λίμνη ήτο άποτέλεσμα κάποιας έξαφνης πλημμύρας του Πηνειού που ήτο έπάνω απ' τις πλαγιές του Πίνδου.

— Έλυσαν τα χιόνια, έλεα μέσα μου, από τον γέφυρα ήτο κατέβασε και πλημμύρισε ο Πηνειός.

Τό έλεα αυτό, χωρίς να σκεφτώ ότι τα νερά των πλημμυρών ήινε κατακάθαρα σαν το δάκρυ, αλλά θολά και κοκκινωτά σαν μίδι που βγαίνει απ' το καμίνι του. Τι προχρηότερος ύπολογισμός αυτόν σε τέτοια ηλικία και με τέτοιες γνώσεις και με τέτοιον πρηνισμό;

Σταμάτησα τον ψαροή μου και κύτταξα τ' όραίο και μαγεμμένο θέαμα και δεν έχόταναι.

— Νά είχα μιά βάρκα, έλεγα, τί όραία θέαμα!

Σκέφτηκα, σκέφτηκα τί νάνα κι' άποφάσισα να γυρίσω στ' Τριχαλία και να ξενητήσω εκεί, μίην τολαιώντας να τα βάλω μ' ένα τέτοιο φοβερό στοιχείο, σαν το νερό. «Νερό, φωνά και κακή γυναικα, έινε τα τρία στοιχεία του κόσμου.

Γυρίζοντας, σαν να ήτο σιρατηγός, χωρίς δέος, χωρίς τρέξιμο, συνάντησα απ' τα Τριχαλία ένα κορμί Μεσσιανίτης, άνηρ και ναίτης ποδίζονταν για να γυρίσει, άλλος πεζός κι' άλλος δάλλα.

— Πού πηγαίνεις; ρώτησα με δραματικό ύφος.

— Στο χωριό μου; και ποιος ποδίζθησαν δια μ' ένα ποταμό και με κάποιον άρμα;

— Πώς θα πάω; ρώτησα, που έρχομαι από τα Τριχαλία (Πηνειός) κι' έφωνα σε ως δόθε από την Κιρκική;

— Δεν μπορεί άναπονή να σωστά από τον Πηνειό; ρώτησα, ο Μήνιος; και ποιος ποδίζθησαν δια μ' ένα ποταμό και με κάποιον άρμα;

— Πώς δεν έινε ποταμός; ρώτησα, άναπονή να σωστά από τον Πηνειό; ρώτησα, ο Μήνιος; και ποιος ποδίζθησαν δια μ' ένα ποταμό και με κάποιον άρμα;

— Πώς δεν έινε ποταμός; ρώτησα, άναπονή να σωστά από τον Πηνειό; ρώτησα, ο Μήνιος; και ποιος ποδίζθησαν δια μ' ένα ποταμό και με κάποιον άρμα;

— Πώς δεν έινε ποταμός; ρώτησα, άναπονή να σωστά από τον Πηνειό; ρώτησα, ο Μήνιος; και ποιος ποδίζθησαν δια μ' ένα ποταμό και με κάποιον άρμα;

— Πώς δεν έινε ποταμός; ρώτησα, άναπονή να σωστά από τον Πηνειό; ρώτησα, ο Μήνιος; και ποιος ποδίζθησαν δια μ' ένα ποταμό και με κάποιον άρμα;

— Πώς δεν έινε ποταμός; ρώτησα, άναπονή να σωστά από τον Πηνειό; ρώτησα, ο Μήνιος; και ποιος ποδίζθησαν δια μ' ένα ποταμό και με κάποιον άρμα;

— Πώς δεν έινε ποταμός; ρώτησα, άναπονή να σωστά από τον Πηνειό; ρώτησα, ο Μήνιος; και ποιος ποδίζθησαν δια μ' ένα ποταμό και με κάποιον άρμα;

— Πώς δεν έινε ποταμός; ρώτησα, άναπονή να σωστά από τον Πηνειό; ρώτησα, ο Μήνιος; και ποιος ποδίζθησαν δια μ' ένα ποταμό και με κάποιον άρμα;

— Πώς δεν έινε ποταμός; ρώτησα, άναπονή να σωστά από τον Πηνειό; ρώτησα, ο Μήνιος; και ποιος ποδίζθησαν δια μ' ένα ποταμό και με κάποιον άρμα;

— Πώς δεν έινε ποταμός; ρώτησα, άναπονή να σωστά από τον Πηνειό; ρώτησα, ο Μήνιος; και ποιος ποδίζθησαν δια μ' ένα ποταμό και με κάποιον άρμα;

— Πώς δεν έινε ποταμός; ρώτησα, άναπονή να σωστά από τον Πηνειό; ρώτησα, ο Μήνιος; και ποιος ποδίζθησαν δια μ' ένα ποταμό και με κάποιον άρμα;

ως που πρόφερα αυτά τα λόγια, ώστε μούδιασαν οι άνθρωποι κι' άρχισαν να ποσιούν πώς είχε πλημμυρίσει ο Πηνειός, όταν έέσπασε στα γέλια ο Μήνιος Τριχαλιώτης, λέγοντάς μου:

— Μπας και σε γέλασε, άφεντικό, ή Μαγεμμένη Λίμνη;

— Άαα! Αυτό θάνα! είπαν κι' οι άλλοι κι' άρχισαν να γελούν κι' αυτοί εις βάρος μου.

— Τι πράγμα έινε αυτή ή Μαγεμμένη Λίμνη; τους ρώτησα με μεγάλη περιέργεια.

Τότε ο γεροντότερός τους μου έλε:

— Θά σ' άπολογηθώ. Σε κάποιον χωριό έδω γύρα ένας παπας, καβαλλάρης, άφεντικό, — κακή του ήμερα και μαύρη του — άμάρτη με τη θυγατέρα του μέρα μεσημέρι. Φούσκωσε ή Σαλαμπαριά απ' τη μεγάλη άμαρτία κι' έπνευσε στον κάμπο, απ' τα Τριχαλία ως τα Φάρσαλα, πφύρισε κανακεί, για να γλυτώσουν, και τους έπνευσε και τους δυό! "Από τότες κάποτες — κάποτες, άχροινόπαρο και τ' άμνηστος, όταν ύστερ' από βροχές έινε κατακάθαρη και θαλαπρη ή μέρα, λιμνώνει ο κάμπος που και που για να μιάς θυμίζη την άλυστη άμαρτία εκείνου τ' άναθεματισμένου του παπα, που τρέχει με τη θυγατέρα του όλόγυρα τον κάμπο μέρα — νύχτα και δεν βρίσκει λαρωμό και ήσυγία ποίε. Θά τρέχει, θα τρέχει ως τη Δευτέρα Παρουσία που θα τον δικάσει ο Θεός! Αυτό το λιμναίω, άφεντικό, τό λέμε έμεις οι Έκκαρποήδες Μαγεμμένη Λίμνη!

Και τελειώνοντας τη διήγησί του ο γερομεσσιανίτης, ξεκινήσαμε για το χωριό.

Τ' αλόγο μου στενοχωριόταν να περπατά με τό βήμα των άλλων και των ζωντοβολών των χωρικών κι' όλο δάγκανε τα χαλινάρια του και σήκωνε το κεφάλι του κι' έδρανε απ' τη στενοχώρια του και τό θυμό του που δεν τ' άφαινα λιγότερο να φρά σε μιά στιγμή το διάστημα του δρόμου ποίχε κάνει ως το Μεσσίτι κι' όλο φούσκωε κι' έφριζε και φουρνιζόυσε.

Βγαίνοντας έξω από τ' άμπέλια, κύτταξα προς την "Αι-Κυριακή", που ήταν ο δρόμος μας, και δεν είδα την πλημμύρα ή τη «Μαγεμμένη Λίμνη» των χωρικών του κάμπου της Θεσσαλίας.

Είχε εξαφανιστεί με όλα τα φανά νερά της και γλίσσε στη θέα της τ' όραίο λιβάδι και κανένα ήσυχο — ήσυχο το δεινόφουτο κι' άμμοφο χωριό.

— Δεν σου έλπιω έμεις, άφεντικό, ότι σε γέλασε ή Μαγεμμένη Λίμνη;

— Άποβολώθηκα και λούφαξα, άπόλυτα τα χαλινάρια του ψαροή μου κι' έφωνα βορράς από μπροστά τους...

Ύστερα από χρόνια, διαβάζοντας τη Φυσική, είδα τί γράφει για τον άντικατοπτρισμό και κατάλαβα ότι ή Μαγεμμένη Λίμνη του κάμπου της Θεσσαλίας που κινηγέται από άμαρτωλά παπα με τη θυγατέρα του, δεν έινε άλλο παρά τό φαινόμενο του άντικατοπτρισμού.

ΧΡ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Η Έλισάβετ, ή περίφημη βασίλισσα της Άγγλιας, συγκατέλεγε την ύποκρισία μεταξόν των άρετών και έλεγε, ότι έινε ένα προτέρημα άπαραίτητο για τους κυβερνήτες των λαών.

Μιά μέρα, κάποιος Άγγλος ιεράρχης τόλμησε να της παρατηρήσει, ότι σε μιά όρισμένη περίσταση φερόθηκε περισσότερο σαν διπλωμάτη, παρά Χριστιανή.

— Βλέπω καλά, του άποκρίθηκε ή Έλισάβετ με ειρωνεία, ότι θαόδοσε όλα τα βιβλία της Γραφής, έκτός της Βίβλου των Βασιλέων....

Ο Πάπας Γρηγόριος ΙΓ', άφειλε την έκλογή του, κατά μέγα μέρος, στην ύποστηρίξει του καρδινάλιου του Μπυορμέ.

Όταν όμως ύστερ' από κάμποσο καιρό ο τελευταίος πληροφορήθηκε μερικά νεανικά παραπτώματα του Πάπα, του έλε:

— Άν έγνώριζα αυτά, σε βεβαίωνω, ότι δεν θα σούδινα την ψηφο μου.

— Ηουχάστες, άγιε πάτερ, άποκρίθηκε χαμογελάοντας ο Πάπας. Τό "Α-γο Πνεύμα να γνώριζε κι' αυτό ίσα-ίσα σ' έ-πέμπεσε να με ύποστηρίξει...

Ο Πάπας Γρηγόριος ΙΓ', άφειλε την έκλογή του, κατά μέγα μέρος, στην ύποστηρίξει του καρδινάλιου του Μπυορμέ.

Όταν όμως ύστερ' από κάμποσο καιρό ο τελευταίος πληροφορήθηκε μερικά νεανικά παραπτώματα του Πάπα, του έλε:

— Άν έγνώριζα αυτά, σε βεβαίωνω, ότι δεν θα σούδινα την ψηφο μου.

— Ηουχάστες, άγιε πάτερ, άποκρίθηκε χαμογελάοντας ο Πάπας. Τό "Α-γο Πνεύμα να γνώριζε κι' αυτό ίσα-ίσα σ' έ-πέμπεσε να με ύποστηρίξει...

Ο Πάπας Γρηγόριος ΙΓ', άφειλε την έκλογή του, κατά μέγα μέρος, στην ύποστηρίξει του καρδινάλιου του Μπυορμέ.

Όταν όμως ύστερ' από κάμποσο καιρό ο τελευταίος πληροφορήθηκε μερικά νεανικά παραπτώματα του Πάπα, του έλε:

— Άν έγνώριζα αυτά, σε βεβαίωνω, ότι δεν θα σούδινα την ψηφο μου.

— Ηουχάστες, άγιε πάτερ, άποκρίθηκε χαμογελάοντας ο Πάπας. Τό "Α-γο Πνεύμα να γνώριζε κι' αυτό ίσα-ίσα σ' έ-πέμπεσε να με ύποστηρίξει...

Ο Πάπας Γρηγόριος ΙΓ', άφειλε την έκλογή του, κατά μέγα μέρος, στην ύποστηρίξει του καρδινάλιου του Μπυορμέ.

Όταν όμως ύστερ' από κάμποσο καιρό ο τελευταίος πληροφορήθηκε μερικά νεανικά παραπτώματα του Πάπα, του έλε:

— Άν έγνώριζα αυτά, σε βεβαίωνω, ότι δεν θα σούδινα την ψηφο μου.

— Ηουχάστες, άγιε πάτερ, άποκρίθηκε χαμογελάοντας ο Πάπας. Τό "Α-γο Πνεύμα να γνώριζε κι' αυτό ίσα-ίσα σ' έ-πέμπεσε να με ύποστηρίξει...

Ο Πάπας Γρηγόριος ΙΓ', άφειλε την έκλογή του, κατά μέγα μέρος, στην ύποστηρίξει του καρδινάλιου του Μπυορμέ.

Όταν όμως ύστερ' από κάμποσο καιρό ο τελευταίος πληροφορήθηκε μερικά νεανικά παραπτώματα του Πάπα, του έλε:

— Άν έγνώριζα αυτά, σε βεβαίωνω, ότι δεν θα σούδινα την ψηφο μου.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

Η έξυπνες άπαντήσεις του Ξάν Μωρεάς. Τι σημαίνει ή λέξις «παραδεξολογία». Μιά ιδιοτροπία του ποιητού. Τά όνόματα των γκαρσονιόν. Ο 'Αριλάκας. Ένα έξωφρενικό ποίημα του Έξαρχοπούλου, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ο Μωρεάς άγαπούσε τις έτοιμες άπαντήσεις και τις μεταχειρόταν συχνά στην κουβέντα του.

Μιά μέρα, κάποιος επιπόλαιος, που δεν ήθελε να παραδεχτή τη γνώμη του, τον κατηγορήσε ως παραδεξολόγο.

— Άγνοώ τί σημαίνει παραδεξολογία, άπάντησε μ' έτοιμότητα ο Μωρεάς. Νομίζω όμως ότι έινε το όνομα που δίδουν οι ήλίθιοι στην αλήθεια...

Μιά μέρα, ο Μωρεάς μπήκε μαζί με κάποιον φίλο του σ' ένα ύπολοκείο.

Μόλις κήθησαν, παρουσιάστηκε ο ύπάλληλος. 'Αλλά πριν του δώση την παραγγελία, ο Μωρεάς έλε την έμπνευσι να ρωτήσει τ' όνομά του.

— Όνομάζομαι Κάρολος, άπάντησε ο ύπάλληλος.

— Αυτό το όνομα έινε βλακώδες! φώναξε ο ποιητής. Δεν μπορεί να καθήσω σε καφενείο που έχει γκαρσόν με το όνομα Κάρολος. Πάμε άλλου...

Και τραβώντας τον φίλο του, έφτασε σ' ένα άλλο καφενείο, όπου ο Μωρεάς, μόλις μπήκε, φώναξε με τη βροντερή του φωνή:

— 'Αμύλα! 'Αμύλα!...

Ένα γκαρσόνι παρουσιάστηκε τότε, πρόθυμο να ύπηρετησόν τον ποιητή. Τό γκαρσόνι αυτό δεν τό λέγανε φρενικό 'Αμύλα. Τό είχε βαφτίσει έτσι ο ποιητής. Και δέχτηκε, χωρίς να θυμώσει, τό άρχαιοπρεπές και ποιητικόν όνομα «'Αμύλας», για να μη χάση τό πουργατικό του ένδόξου νουτού του.

Την ήμερα που έφτασε στο Παρίσι, ο Μωρεάς φρότωσε τις άποσκευές του σ' ένα άμάξι.

— Πού θέλετε να σ' έ οδηγήσω; ρώτησε ο άμαξάς πριν ξεκινήσει.

— Στο διάβολο! Θέλει και ρώτημα; φώναξε ο ποιητής. Στο ξενοδοχείο των... μεγάλων άνδρών!...

Κατά τα μέσα του παρθελόντος αιώνας, ζούσε στ' Αθήνας ένας περίφημος τύπος, ο ποιητής Έξαρχοπούλος, ο όποιος έλεγε 'ινει διάσημος από τους έξωφρενικούς στίχους του, την μισομηνη ζωή που ζούσε κι' άκόμα από ένα ποίημα του.

«Έκτασις ποιητική περί της πολυτέλειου... 'Ηλιακής Γαλλίας»!

Γιά τον Έξαρχοπούλο έχουμε γράψει διόκληση σελίδα στο «Μπουκέτο». Νά τώρα μερικά στίχοι του, παρμένο από ένα «ΕΡΕΤΙΣΤΑ» φ κ ο ν, καθώς τό όνομάζει, ποίημα του:

«Επειδή καθώς τρέχει με δρόμην ο ποταμός του Δουνάβεως ο χειμάρρος της θαλάσσης και ο ποταμός του Δουνάβεως έται και ο νους ένός μελίτου άνδρός, ο νους του ο λαμπρός όπου τας μεγάλας και ήλικας σκέψεις των γνώσεων του μεγαλού νοός»

ένός άριτου άνδρός καθώς ο δάμανας... 'Αναπαύων κόπεται ο ύπνος του και τό φαγι και έται δεν έινε ίδιον του καθενός ήλικα να θεωρη ήν ή φώσις δεν πόν διορή.

Και ίδου ή Ρόδος, ρέθ, ίδου και τό πήδημα, άρε, "Ο έστι διά να ήτο τοισόντων ύψηλόν και ήλικαυ μεγίστου του νους κρώσεως και γνώσεως ο αιδίμος Μπονονάτης

δεν εκάθησε ποτέ εις την τράπεζαν, ούτε τρία κάρτα. Τοιούτες χάρες ύψηλές έιχεν ο αιδίμος.

καθώς τό λες λαμπρές στολές, λεμπάλες, πιάστε την ταμπάκαρα του που έπινε ταμπάκο να φανταστήτε και σεις της δόξης τό άκράτο!

Όταν κάποιος έπείσασε τον Έξαρχοπούλο για τους γοιφοδαίς και άκαταλόγιστους στίχους του, ο ποιητής τον εκδικήθηκε με τό ακόλουθο άμμητο έπίγραμμα:

«Όταν ή άρκουδα φορέσει λαχούρι κι' έρωτευτεί γαϊδούρι, και γεννηθεί μελανούρι, για δες μούρη!...

Ο Πάπας Γρηγόριος ΙΓ', άφειλε την έκλογή του, κατά μέγα μέρος, στην ύποστηρίξει του καρδινάλιου του Μπυορμέ.

Όταν όμως ύστερ' από κάμποσο καιρό ο τελευταίος πληροφορήθηκε μερικά νεανικά παραπτώματα του Πάπα, του έλε:

— Άν έγνώριζα αυτά, σε βεβαίωνω, ότι δεν θα σούδινα την ψηφο μου.

— Ηουχάστες, άγιε πάτερ, άποκρίθηκε χαμογελάοντας ο Πάπας. Τό "Α-γο Πνεύμα να γνώριζε κι' αυτό ίσα-ίσα σ' έ-πέμπεσε να με ύποστηρίξει...

Ο Πάπας Γρηγόριος ΙΓ', άφειλε την έκλογή του, κατά μέγα μέρος, στην ύποστηρίξει του καρδινάλιου του Μπυορμέ.

Όταν όμως ύστερ' από κάμποσο καιρό ο τελευταίος πληροφορήθηκε μερικά νεανικά παραπτώματα του Πάπα, του έλε:

— Άν έγνώριζα αυτά, σε βεβαίωνω, ότι δεν θα σούδινα την ψηφο μου.

— Ηουχάστες, άγιε πάτερ, άποκρίθηκε χαμογελάοντας ο Πάπας. Τό "Α-γο Πνεύμα να γνώριζε κι' αυτό ίσα-ίσα σ' έ-πέμπεσε να με ύποστηρίξει...

Ο Πάπας Γρηγόριος ΙΓ', άφειλε την έκλογή του, κατά μέγα μέρος, στην ύποστηρίξει του καρδινάλιου του Μπυορμέ.

Όταν όμως ύστερ' από κάμποσο καιρό ο τελευταίος πληροφορήθηκε μερικά νεανικά παραπτώματα του Πάπα, του έλε:

— Άν έγνώριζα αυτά, σε βεβαίωνω, ότι δεν θα σούδινα την ψηφο μου.

— Ηουχάστες, άγιε πάτερ, άποκρίθηκε χαμογελάοντας ο Πάπας. Τό "Α-γο Πνεύμα να γνώριζε κι' αυτό ίσα-ίσα σ' έ-πέμπεσε να με ύποστηρίξει...

Ο Πάπας Γρηγόριος ΙΓ', άφειλε την έκλογή του, κατά μέγα μέρος, στην ύποστηρίξει του καρδινάλιου του Μπυορμέ.

ΜΙΑ ΘΛΙΒΕΡΗ ΣΕΛΙΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΑΣ

ΤΟ ΝΑΥΠΛΙΟ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

Μιά τραγική εκατονταετηρίς. Πώς διηγείται τα δραματικά γεγονότα ο 'Ιταλός Τζεκκίνι. 'Ο πανικός των Ναυπλίων. 'Αγνωστες λεπτομέρειες της δολοφονίας. Τα προαισθήματα του σκύλου. 'Ο κουλοχέρης Κρητικός. Το λυντάρισμα του Κωνσταντή Μαυρομιχάλη. 'Ο Γιώργης Μαυρομιχάλης στη Γαλλική Πρεσβεία. 'Ο ρόλος του συνταγματάρχη 'Αλμείδα. 'Η κηδεία του Κυβερνήτου, κτλ. κτλ.

ΕΠΕΙΤΑ από λίγους μήνες συμπληρώνεται μία θλιβερή εκατονταετηρίς για την 'Ελλάδα. Στις 8 'Οκτωβρίου 1831, ο μεγάλος κυβερνήτης της 'Ελλάδος 'Ιωάννης Καποδίστριας, ο οποίος αφιέρωσε όλη τη ζωή του στην υπηρεσία της πατρίδας του, έπεφτε νεκρός από έλληνο-νικές δυστυχώς σφαίρες. Πολλοί έγραψαν για τον τραγικό θάνατό του. Μεταξύ αυτών, είναι και ο 'Ιταλός Τζεκκίνι. Γιατρός κι αυτός, είχε σπουδάσει στην 'Ιταλία μαζί με τον Καποδίστρια, ο οποίος, όταν γίνθηκε κυβερνήτης, τον κάλεσε κοντά του ως γιατρό του. 'Ο Τζεκκίνι συνδέεται στενά με τον κυβερνήτη. Στο πολύτιμο δε για την ιστορία της ελληνικής επανάστασης βιβλίο του «Εικόνες της Νεωτέρας 'Ελλάδος», αφιερώνει ένα σημαντικό κεφάλαιο στη δολοφονία του ήρωα του.

'Ο Τζεκκίνι πέρασε το βράδυ της εβδόμης 'Οκτωβρίου, της παραμονής δηλαδή της δολοφονίας, στην Τύριθα, όπου τον είχαν καλέσει να δει ένα άρρωστο. Την άλλη μέρα το πρωί ξεκίνησε νωρίς για το Ναύπλιο, που απέχει δυο μίλια από την Τύριθα. 'Ασυνήθιστη όμως κίνηση επικρατούσε στους έξοχους δρόμους και πολλοί άνθρωποι έτρεχαν σ' αυτούς τρομαγμένοι και λυπημένοι. 'Ο Τζεκκίνι ρώτησε ένα απ' αυτούς γνωστό του κι συνέβαινε κι' αυτός του απάντησε ότι σκότωσαν τον Καποδίστρια.

'Όσο ο Τζεκκίνι προχωρούσε και σίμωνε στο Ναύπλιο, τόσο τα πλήθη που έβρεγαν από την πόλη μεγάλωναν. Πανικός είχε πιάσει 'Ιλους πούς Ναυπλιώτες κι' έτρεχαν να σωθούν στα γειτονικά χωριά. 'Όταν τέλος έφθασε στην Πρόνοια, βρήκε την πόλη κλεισμένη από στρατό που δεν άφινε κανένα να περάσει. 'Αμέσως έτρεξε στο παλάτι του κυβερνήτη, έπληρώσε για να κοιτάξει αν τα τραύματά του ήταν σοβαρά και είδε ότι ο Καποδίστριας ήταν πια νεκρός.

«'Αφ' ου—γράφει ο Τζεκκίνι—τόν σκοτώμενο μεταξύ μερικών στρατηγών του, όπου ούσαν τον και γερονιστών, οι οποίοι από τη λύπη τους ήταν άρρωστοι σαν τον νεκρό, κι' έδωξαν στους δρόμους για να προσφέρω τις υπηρεσίες μου, αν παρουσιάζονταν ανάγκη. Διέτρεξα όλη την πόλη χωρίς να συναντήσω ψυχή ζωντανή, παρά μερικούς στρατιώτες που έστεκαν σε κάθε γωνιά δρόμου άκίνητοι, σαν αγάλματα, με το τουφέκι έτοιμο, να πυροβολήσουν όποιον θα τολμούσε να κάνει το παραμικρό. Νεκρική σιγή τρέμου βασίλευε σ' όλην αυτή την έρημο που ονομάζεται Ναύπλιο. 'Όλες η πόρτες των σπιτιών ήταν κλειστές και τα παράθυρα καλύκλειστα. 'Ότε ένα μαγαζί δεν ήταν ανοιχτό. 'Όλοι περίμεναν από στιγμή σε στιγμή κάποιο κίνημα, κάποια καταστροφή, γιατί ο λαός ήταν χωρισμένος σε δυο αντίθετα στρατόπεδα, τα πάθη δυνατά και ο κίνδυνος διασπάσης των περιουσιών μέγιστος. Το κλείσιμο θυρών και παραθυριών έγινε πρώτα αυθόρμητο από το λαό, έπειτα όμως κι' η κυβέρνηση έβγαλε προκήρυξη να μείνουν όλα κλειστά. Μονάχα στους στρατώνες επικρατούσε ζωή και κίνηση, και μάλιστα υπερβολική.

«Σανατόρια στο Παλάτι του κυβερνήτη, όπου έμαθα από τους φρουρούς πως σκοτώθηκε ο Καποδίστριας».

Και ο Τζεκκίνι διηγείται παρακάτω την ιστορία της δολοφονίας. Μεταξύ των άλλων αναφέρει ότι, πριν φύγει ο Καποδίστριας από το σπίτι του για να πάει στην εκκλησία του 'Αγίου Σπυριδώνος, έβλεπε από την όπισθα σκοτώθηκε, ένα άγνωστο σκυλάκι του τριγύριζε άνησυχό γύρω από τα πόδια του, γαύιζε και δεν ήθελε να τον αφήσει να φύγει. 'Επείμνε μάλιστα τόσο το πιστό ζώο, ώστε ο Καποδίστριας αναγκάστηκε να το διώξει επανειλημμένως μέσα από τα πόδια του. 'Όταν σίμωσε στην εκκλησία, ο Καποδίστριας διέκρινε απ' έξω το Γιώργη και Κωνσταντή, παιδιά του Πετρόκητε Μαυρομιχάλη και σταμάτησε για μια στιγμή, αλλά αμέσως εξακολούθησε το δρόμο του. Μέσα στην εκκλησία δεν ήταν παρά 4-5 γυναίκες. 'Όταν ο Καποδίστριας έβγαλε σιμά τους, οι δυο Μαυρομιχαλαίοι έβγαλαν το καπέλο τους. 'Ο Καποδίστριας έβγαλε κι' αυτός το καπέλο του κι' έχωρήτησε πρώτα το Γιώργη κι' έπειτα γύρισε να χαιρετήσει και τον Κωνσταντή. Μά την ίδια στιγμή ο Γιώργης τραβήξε το πιστόλι του και τον πυροβόλησε. Το πιστόλι όμως δεν πήρε φωνή. Τραβήξε τότε ένα άλλο πιστόλι, πυροβόλησε και τον πλήγωσε στο δεξί χέρι. 'Η σφαίρα βγαίνοντας έπασε το άριστο μέρος του μετώπου. Συγχρόνως, την ίδια στιγμή, ο Κωνσταντής του

κάρφωσε το μαχαίρι του στην κοιλιά. 'Αμέσως ο Καποδίστριας κινήστηκε άγασθητός καταγής.

«Τόσο ήταν ξαφνικά τα χτυπήματά τους, ώστε μπορεί κανείς να πιστεύσει ότι ο κυβερνήτης δεν άκουσε ούτε τον ήχο της σφαίρας, ούτε ένοιωσε τον πόνο της μαχαίρας», λέει ο Τζεκκίνι υποστηρίζοντας ότι ο θάνατος έπληθε άκουστος.

Οι δυο ακόλουθοι του Καποδίστρια τραβήξαν αμέσως τα πιστόλια που κι' επιφοβόσαν. 'Αλλά κανένα από τα δυο δεν πήρε φωνή. 'Η τρίτη όμως σφαίρα που έβγαλε κατά τον δολοφόνο έπεσε κοντοχέρης Κρητικός. (Ο οποίος, μολοντί είχε ένα μόνο χέρι, τον ο καλύτερος μπιλιαρδιστής στην 'Ελλάδα), χτύπησε τόσο τις πλάτες του Κωνσταντή, ώστε τον πέρασε η σφαίρα πέρα-πέρα το θώρακα. 'Η άλλη τη βουρξιά λαδοματιά ο Κωνσταντής έτρεξε σε μια πόρτα και παρακάλεσε να του άνοιξουν. 'Αλλά δεν τον άνοιξαν κι' έτσι αναγκάστηκε να τραπήει εις φυγήν, ενώ πλήθος λαού τον καταδίωκε. 'Όταν ο λαός τον έφθασε, τον βρήκε κατά γης να πνέει σ' ένα του. Την ώρα δε που το πλήθος τον χτυπούσε με τα μαχαίρια και τον κομματιάσε, τον ξεφυγκίσει ο Κωνσταντής έτσι:

—Καμιά μόν' ο, τι θέλετε, αλλά ο τύρανός πέθανε!

Το πτώμα το έβρισαν στον στρατόνα που ήταν στην πλατεία του Πλατάνου. 'Ο Τζεκκίνι το έπληρώσε, το είδε και με θύμηση περιγράφει το λεβέντικο κορίτσι του: «'Ηταν ένας από τους όμορφους άνδρες της 'Ελλάδος τόσο για το πνεύμα του, όσο και για το πρόσωπό του. 'Απόλλωνας. Τα στήθεά του μακριά μαλλιά του που έφθαναν ως τον ώμο, ήταν γεμάτα αίματα και χρώματα».

'Ο Τζεκκίνι πήγε κατόπιν στο νοσοκομείο Ρούσου, το καλύτερο του Ναυπλίου, όπου τις πρώτες μέρες συγκεντρωνόταν τόσο το πλήθος, ώστε δεν εύρισκε κανείς θέσι να καθήσει. Την πρώτη όμως εκείνη ο Τζεκκίνι ήταν μονάχος με τον έρμαιο. 'Ο Τζεκκίνι έτρεξε προς το νοσοκομείο κι' ενώ ήταν μεσημέρι έτρωγε με φάρ, γιατί πότες και τα παράθυρα ήταν καλυμμένα. 'Ο Τζεκκίνι άκουσε απ' έξω όχλοβοή και θόρυβο. 'Ο ξενόδοξος του είπε: «—Ξέσπασε η εξέταση σ' όλο το Ναύπλιο. 'Ο Τζεκκίνι κίτταξε από το παράθυρο κι' είδε πλήθη λαού να σέρνονταν στους δρόμους να πουν τον Κωνσταντή Μαυρομιχάλη με θωράκες και με ταράες. 'Αλλοι το έσπρωχναν με τις ώμους τους (γιατί ψαχάριζε), άλλοι το κλωτσούσαν με τα πόδια, άλλοι το έφτυναν, άλλοι έκαναν άνω κάτω τον ούμο. 'Ο Τζεκκίνι μάλιστα είδε με τα μάτια του κάποιον κι' το πλήθος που άραζε το χέρι του σκοτωμένου και του το δάγκωσε με λύπη. 'Επειτα από πολλή ώρα το πέταξαν στη θάλασσα. Τη νύχτα, από το 'Ις—Καίε, ο Τζεκκίνι, κατά το φως του φεγγαριού, διέκρινε το πτώμα του Κωνσταντή να δρόνεται από τα κήματα, να χτυπάει άκορυστά και να ξανατραβάει την άσπρη του λασσα.

'Ο Γιώργης Μαυρομιχάλης, αφού δολοφόνησε τον Καποδίστρια, έτρεξε να καταφύγει στο σπίτι του. 'Εγχείλμα, έκανε λάθος και μπήκε στο γειτονικό σπίτι, όπου κατοικούσε ένας Γάλλος συνταγματάρχης του πυροβολικού. 'Ανέβηκε σκάλες, μπήκε στην κρεββατοκάμαρα και τον βρήκε στο κρεβάτι με τη γυναίκα του. Δείχνοντάς του τότε το πιστόλι, χαμογέλασε και είπε: «—Τόν σκοτώσαμε!...», νομίζοντας ότι ήταν μερικοί από τους προδότες της Γαλλίας και ότι θα τον ευχαριστούσε η είδηση, γιατί η Γαλλία πολεμούσε τον Καποδίστρια ως ρωσοφιλή. 'Αντίστροφο άκουσε τα λόγια αυτά, πήδηξε τριγυρνώντας κρεβάτι και κατέφυγε στη Γαλλική πρεσβεία, όπου βρήκε τον Γιώργη Μαυρομιχάλη, ο οποίος έντομεταξύ είχε πηδήσει από το παράθυρο και από την αλλη μπήκε στη Γαλλική πρεσβεία, και έδωσε καταφύγιο.

Μόλις ο λαός έμαθε ότι ο δολοφόνος κρυβόταν στη Γαλλική πρεσβεία, άγρομένως έτρεξε εκεί ζητώντας από τον πρεσβύτερο να τον παραδώσει. 'Αλλά ο πρεσβύτερος άρνήθηκε με την πιο μεγαλειότητα. Το πλήθος τότε άγρίωσε σε βαθμό επικίνδυνο. Τότε σπεύδοντας ο συνταγματάρχης 'Αλμείδα, πορτογαλλικής καταγωγής, ο οποίος προσέφερε μεγάλες υπηρεσίες στην επανάσταση, έφτασε, και ήταν στρατιωτικώς διοικητής του Ναυπλίου. Παρανοήθηκε στο γάλλο πρεσβύτερο Ρουέν και του έβγήκε το αίμα από το κεφάλι και τον κίνδυνο που απειλούσε κι' αυτή άρχισε τη ζωή του σθεναρό από ένα θρυονμένο άσπυ. 'Ο πρεσβύτερος κατάλαβε ότι τον περίμενε και δέχτηκε την πρόταση του 'Αλμείδα, δηλώνοντας

'Ο 'Ιωάννης Καποδίστριας

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ο α νιφθ και θά πάω στο γραφείο του Βρανά, είπε κι' η Λιναρδί.

—'Η Λίνα την εμπόδιζε. —'Οχι, μαμά, δεν πρέπει. 'Αφ' ου να πληροφορηθούμε καλύτερα.

—Και πώς θα το μάθουμε καλύτερα;

—Θα ξαναπάω εγώ στο Βρανά. Θα παραφύλαξω έξω απ' το γραφείο του. Θα τον δω, μείνει ήσυχος...

Η κ. Λιναρδί όμως δεν μπορούσε να ήσυχάσει. Γύριζε πάνω-κάτω σαν τρελλή, σφουγγίζοντας τα δάκρυα που τρέχαν από τα μάτια της.

Τέλος σταμάτησε και είπε στη Λίνα: —Ναι, παιδί μου, πήγαινε πάλι, πήγαινε, πρέπει να μάθουμε, κοιτάω να τρελλαθώ, Θεέ μου!...

Η Λίνα φέρεσε το καπέλλο της και βγήκε πάλι έξω, μην έχοντας όμως την παραμικρή ελπίδα να συναντήσει τη Λίσα ή το Βρανά. 'Ότι έκανε τώρα, το έκανε μόνο και μόνο για να ήσυχάσει τη μαμά της...

Τραβήξε ούτσος προς το γραφείο του Βρανά και στάθηκε στη γωνία του δρόμου. Κάρφωσε το βλέμμα της στην πόρτα του γραφείου και περίμενε. Μά δεν είδε κανένα να μπαίνει ή να βγαίνει. 'Αελλίστηκε τότε και τοιμαζόταν να φύγει, όταν άξαφνα είδε να βγαίνει απ' το γραφείο η δακτυλοφάρος.

Η Λίνα κούνησε πίσω από ένα στίλο. Σέ δέκα λεπτά είδε να βγαίνει έξω κι' ο βοηθός του Βρανά, λίγο κατόπι δε κατέβηκε κι' ο ίδιος ο Βρανάς.

Η Λίνα ήταν έξαιρετικά συγκινημένη. Τα γόνατά της τρέμανε. Δεν ήθελε να την δει ο Βρανάς.

Ο νεός πέρασε απ' το αντίκτυπο πεζοδρόμιο, χωρίς να την αντιληφθεί και τραβήξε προς τα Χαντσία.

Η Λίνα σκέφτηκε να τον παρακολουθήσει. Τον πήρε ξοπίσω από άμεση απόσταση, μα σε λίγο τον έχασε απ' τα μάτια της, μέσα στην πολυσυρματισμένη.

Απομένη και κουρασμένη σκέφτηκε να γυρίσει στο σπίτι. Θέλεγε στη μαμά της πώς το γραφείο του Βρανά ήταν κλειστό και θα την καθυστέρησε όπως μπορούσε.

Όταν πήγε σπίτι είχε περάσει πια το μεσημέρι. Δεν είχαν στραβά τραπέζι. 'Η μαμά της ήταν κλεισμένη στην κάμαρά της κι' έλαιγε.

Η Λίνα κάθησε κοντά της και της έλε μερικά άδωα ψέγματα για να την ήσυχάζει. 'Εμειναν βότερα η μια πλάι στην άλλη ως το απόγευμα, κλαίγοντας σαν να είχαν νεκρό στο σπίτι, νηστικές, α-καταμεινές.

Παραδίδω σ' αυτόν το δολοφόνο, ο δέ 'Αλμείδα του έγγραψε ότι ο λαός δεν θα τον άγγιζε, αλλά θα τον δικασό το νόμιμο δικαστήριο. Κι' έτσι, κρυφά, ο δολοφόνος παραδόθηκε στον 'Αλμείδα, ο οποίος τον έκλεισε μέσα στο Παλαμίδι. 'Ο Τζεκκίνι έπαινει τη δια-πρόθεσι και θα δημιουργούτο θλιβερά επεισόδια.

Η Λίνα, μαζί με τους άλλους γιατρούς, έκανε την εξέταση του πτώματος του Καποδίστρια και απέβλεπε την έλθει των στη νέα κυβέρνηση, που απέλειτο από το Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, τον 'Ανδρέα Μεταξά, Κωλέττη, 'Ανδρέα Ζαΐμη και Λη. Βουδούρη. 'Ο νεκρός τοποθετήθηκε στη Μητροπολίτη, όπου πήρε ο λαός συγκινημένος και τον προσκίνησε. 'Η κηδεία ήταν μεγαλοπρεπείστατη. Σε άνω θαμνάσια προσέκυρα που τα κρατούσαν γερονιστά, βρισκόντουσαν τα παράσημα του κυβερνήτη. 'Επειτα ακολουθούσαν οι ή-παρχοι, οι πρέσβεις, ή άρχες, ο στρατός καθώς και τα άγματα και οι στρατιώτες των τεσσάρων Μεγάλων Δυνάμεων. 'Όλο το Ναύπλιο ακολουθούσε τον άγαπημένο τον νεκρό με καταφανή θλίψη. Μισές των ξένων στόλων έπαιαν πένθιμα έμ-βασια, ενώ τα κανόνα των παραδίων του Κά-τρον θρονούσαν... 'Όλα τα παράθυρα ήταν στο-λαμένα με πένθιμα χαλιά. 'Ακόμα και οι έχθροι του Καποδίστρια δεν έλειψαν από την εκδήλωση αυτή του πόνου.

Τη νύχτα της 10ης 'Απριλίου 1832 ο νεκρός μεταφέρθη σ' ένα φονικό πολεμικό, το οποίο με-τέφερε το πτώμα στο άδικοσκοτωμένον πρώτον κυβερνήτη της 'Ελλάδος στο όριο του νησι, την Κίεσσα, για να ταφή εκεί.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΛΑΣ
ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η καταδίκη και ή θανά-τωσι του Γιώργη Μαυρομιχάλη. 'Η αφήγη-σις ενός ανθρώπου.

ΑΘΗΝΑ'ΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΤΟΥ Κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜ.

κάτω το κουδούνι.

Η ύπνρέτρια έτρεξε στην κορυφή της σκάλας κι' έσκυψε να δει πώς εινε.

Η κ. Λιναρδί κι' η Λίνα είχαν τρέξει επίσης, άνοιχτές και συγκινημένες ως το χόλι.

—Είπε ο ταχυδρόμος, είπε η ύπνρέτρια και κατέβηκε κάτω. 'Όταν ανέβηκε πάλι άπάνω κρατούσε ένα γράμμα.

Η Λίνα είδε το φάκελλο κι' η καρδιά της χτύπησε δυνατά.

—Το γράμμα της Λίσας! φώναξε.

Συγχρόνως πήρε το φάκελλο και τον άνοιξε με τρεμάμενα χέρια.

Η μαμά της στεκότανε πλάι της. 'Ήσαν κι' η δυο έξαιρετικά συγκινημένες, ή άγωνία τους ήταν απείρηστη...

Η Λίνα άρχισε να διαβάει τις πρώτες λέξεις της έπιστολής δυνατά. 'Εξάφνα όμως σταμάτησε.

—Τι εινε; Γιατί σταμάτησε; ρώτησε τρέποντας ολόκληρη η κ. Λιναρδί.

—Τίποτε, μαμά, τίποτε, νά... θα... θα σου πω ξέπειτα, τραύλισε η Λίνα χλωμή σαν το φάντασμα.

Μά η κ. Λιναρδί δεν κρατιότανε πια. Μάντευε κάποια μεγά-λη, κάποια τρομερή συμφορά. Και με σφιγμένα τα δόντια απ' την άγωνία, έτοιμη να σωριαστεί κάτω, είπε στη Λίνα, με φωνή σβη-σμένη:

Δώσε μου το γράμμα. Δώσε μου το γράμμα.

—'Η Λίνα τραβήχτηκε πίσω έντρομη.

—'Οχι, μαμά, όχι...

—Δώσε μου το γράμμα... Δεν θέλεις, παιδί μου, πώς πεθαίνω; Δώσε μου το...

Η Λίνα έσφιξε το γράμμα στη φούστα της και ξέσπασε σε λυγμούς.

—'Οχι, μαμά... 'Οχι... Μή μου το ζητάς... 'Ω, μαμά μου...

μαμά μου!...

Η κ. Λιναρδί ήταν άγνωστη τη στιγμή αυτή. Δεν ήταν χλω-μή πια. 'Ήταν λευκή, σαν σάβανο. Τα μάτια της είχαν πεταχτεί έξω. Το στήθος της ανεδοκατέβαινε. Προχώρησε προς τη Λίνα ά-κοιμητώντας στον τοίχο για να μην πέσει κάτω, και με φωνή άλλαν-μένη, με φωνή που έφερε άνατοχή, είπε στην κόρη της:

Το γράμμα!...

Η Λίνα τρέμωσε βλέποντας έτσι τη μητέρα της. Και μηχανικά, τρέποντας σαν το δορυλό, άπλωσε το χέρι της.

Της έδωσε το γράμμα κι' έπειτα έπασε κι' έναν κανάτο κλαίγοντας δυνατά, σπαρακτικά, απελα-σμένα:

—Λίσα!... 'Αδελφούλα μου!... Λίσα μου!...

Η κ. Λιναρδί θέλησε να διαβάσει το γράμμα, μα τα χέρια της τρέμανε. Τα μάτια της ήταν θολά από τα δάκρυα. Δεν μπορούσε να ξεχωρί-ση ούτε μια φράση. Αυτό μεγάλωσε την άγωνία της και την τρέση της. Σφόνγγισε τα δάκρυα της κι' έπειδή δεν μπορούσε να σταμάτηση την τρέμουλα των χεριών της, έβαλε το γράμμα πά-νω στο τραπέζι. Μύρωσε έτσι να διαβάσει τις πρώτες γραμμές. Κι' απ' τις πρώτες αυτές φρά-σεις έμεινε, όπως είχε μαντέψει κι' η Λίνα.

Κατάλαβε ότι με το γράμμα της αυτό η Λίσα τους απομαρτέτοιε για πάντα. Κι' ά γούσε της αετιότιτες, θάμωσε το φως της, κώχηκε η πνοή της. 'Αφ' ου ένα πνιγμένο βογγητό και σω-ριάστηκε κάτω λιπόθυμη.

Η Λίνα πνιγμένη πλάι της τινάχτηκε άπάνω κι' έτρεξε κοντά της έσφιγγόντας:

—Μαμά, καλή σου μαμά, φωνή μου μαμά!

—'Ω, Θεέ μου, Θεέ μου, ληστού μας...

Έτρεξε η ύπνρέτρια και μύρωσαν να σηκώ-σουν την κ. Λιναρδί και να την μεταφέρουν στο κρεβάτι της.

Η Λίνα ήταν σαν χλωμή πια. Δεν ήξερε τί έπρεπε να κάνει, είχε γυράσει πλάι στο κρε-βάτι της μητέρας της και χτυπούσε τα κεφάλι της, με τις γροθιές της, κλαίοντας σπαρακτικά:

—Μαμά μου!... Λίσα, αδελφούλα μου!...

(Ακολουθεί)

..Είπε ο ταχυ-δρόμος, είπε η ύπνρέτρια...

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ

Η ΩΡΑΙΑ ΦΑΟΥΣΤΙΝΑ

ΣΤ'.

ΠΩΣ είδαμε στο προηγούμενο φύλλο, η ώραία Φαουστίνη, αφού προίκισε και πάντρεψε την αδελφή της Άνιτα κι' αφού δεν είχε πειρά καμιά δουλειά στην Πάρμα, αναχώρησε για την Πετρούπολη.

Αμα έφτασε εκεί, η πρώτη της σκέψη ήταν να παρουσιασθή στη Μεγάλη Αικατερίνη, την Τσαρίνα, που είχε γίνει περιβόητη απ' τους σκανδαλώδεις έρωτάς της και την πλουσιοπάροχη ζωή της και να της ζητήσει να την διορίση τραγουδίστρια των αυτοκρατορικών θεάτρων.

—Και πόσα χρήματα θέλεις να κερδίξεις τον μήνα; ρώτησε η Τσαρίνα την καλλιτέχνη, την οποία εγνώριζε εκ φήμης.

—Δέκα χιλιάδες ρούβλια, Μεγαλειότητά!

—Δέκα χιλιάδες ρούβλια! Μά τόσο μισθό δεν παίρνουν ούτε οι στρατηγοί μου.

—Τότε η Μεγαλειότης σας άς διατάξη τους στρατηγούς της να... τραγουδήσουν!

Η Αικατερίνη άφησε ότι παρότρυνε από το πείραγμα αυτό και για μία στιγμή θέλησε, να τη στείλῃ στη Σιβηρία.

για να τιμωρήσῃ την ατθαιδεία της, να τη στείλῃ στη Σιβηρία.

Σκέφτηκε όμως πως θάβγαζε έτσι

δύο φιλάργους και βάρβαρος έστεμ-

μένης και έβρινε φρονιμώτερο να υπο-

κύνη.

—Έστω, ελπε στη Φαουστίνη. Θά

σου δώσω δέκα χιλιάδες ρούβλια το μήνα.

Κατά το έτος εκείνο —το 1768—

στην Πετρούπολη λειτουργούσαν τρία

θέατρα: το Ρωσικό, το Γαλλικό και

το Γερμανικό, είχαν δέ και τα τρία την

έπωνυμία «Αυτοκρατορικά», αλλά τα μέ-

λη της αυτοκρατορικής αὐλῆς σὲ κανένα

ἀπ' αὐτὰ δὲν πατοῦσαν.

Γι' αὐτὸ ἡ αυτοκράτειρα τοποθέτησε

την ξένη αὐδὴ στὸ καθαυτὸ θέατρο τῆς

αὐλῆς, τὸ λεγόμενο «Ερμητήριο», πού

βρισκόταν στὰ χειμερινὰ ἀνάκτορα.

Ἐκεὶ πῆγαινε καὶ περνοῦσε τὶς ὡ-

ραϊότερες ὥρες τῆς ἡμέρας, μαζὺ

μὲ τὸν ἀγαπημένον τῆς Ποτέμκιν, τὸν

ὁποῖο εἶχε ἀνεβάσει ἀπὸ τὶς κατώτατες

τάξεις τοῦ στρατοῦ στὰ ἀνώτατα ἀξιό-

μάτα.

Ἡ Φαουστίνη ἔμεινε στὴν Πετρού-

πολη δέκα ἐν ὅλιφ χρόνια καὶ στὸ διά-

στήμμα αὐτὸ εἶχε ἀφρονεῖ θεατρικῆς,

ἀλλὰ καί... ἐρωτικῆς ἐπιτυχίας.

Ἡ Φαουστίνη ντύθηκε γρήγορα-γρήγορα...

—Αφῆστε την, αφήστε την... Ἡ Φαουστίνη ἔχει σήμερα τὰ

νεύρα της... Θά τῆς περάσουν ὁμοῦς...

Κατὰ τὴν δεκαετὴ παραμονὴ τῆς Φαουστίνης στὴν Πετρούπολη,

τῆς συνέβη ἕνα ἐπεισόδιο, τὸ ὁποῖο ἀξίζει νὰ ἀναφερθῇ ἰδιαίτερος,

γιατὶ ἀπεικονίζει τὰ αὐτὰ ἡθῆ τῆς ἐποχῆς.

Στὰ 1775, ὁ πρίγκηψ Ρετνίν, ἀφοῦ ἔφερε εἰς πέρας κάποια ἐν-

στασιατὴα του στὴ Βαρσοβία, γύρισε στὴν πρωτεύουσά κι' ἄρχισε νὰ

συναρπάτῃ, ὅπως πρὶν, στὰ ἀνάκτορα.

Μία μέρα, σ' ἕνα χορὸ, περιτοχιζόμενος ἀπὸ διάφορες κυρίες,

μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦταν κι' ἡ Φαουστίνη, θέλησε νὰ διηγηθῇ μὴ

παλινὰ περὶ τὴν αὐτὴν Γαλλίδα χορεύτρια, πού τὴν περι-

παίει καὶ τῆς ἔδωκε χορήματα.

—Ἀν ἡ χορεύτριας τοῦ Παρισιῦ, τὸν διέκοψε ἡ Φαουστίνη,

συνηθίζον νὰ συντηροῦν τοὺς φίλους των, εἶνε ὡσιμὸς ζῶν! Καὶ

μπορῶ νὰ σὰς βεβαιώσω ὅτι ἡ συμπατριώτισσός μου ἡ Ἰταλίδα δὲν

τοὺς μοιάζουν σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα...

—Ἡ γυναικὲς εἶνε παντοῦ ἡ ἴδια, δὲν ἀγαποῦν, ἀποκρίθηκε ὁ

πρίγκηψ, ἀνασηκώνοντας τοὺς ὤμους του.

—Μπορεῖ, ἀλλὰ ἐγὼ σὰς βεβαιώνω ἐκ μέους μου, ὅτι δὲν θ' ἀ-

γαπήσω ποτὲ ἕναν ἄνδρα πού προσπαθεῖ νὰ κερδίσῃ ὅχι τὴν καρδιά

μου, ἀλλὰ... τὸ πορτοφόλι μου!

—Οἱ ἔξυπνοι ἄνδρες παίρνουν καὶ τὴν καρδιά καὶ τὸ πορτο-

φόλι, δεσποινίς, εἰπε ἑγωῦστικά ὁ πρίγκηψ.

—Θά ἤμιον περιέργη νὰ δῶ ποῖος θάταν ὁ ἄνθρωπος πού ἔπαιζε

αὐτὸ τὸ παιχνίδι σὲ μένα, ἀπάντησε μὲ πείσμα ἡ Φαουστίνη.

—Ὅποτε νομίζετε, ὅτι σεῖς διαφέρετε ἀπὸ τὶς ἄλλες γυναῖκες;

—Καὶ βέβαια, πρίγκηψ. Ἐμένα δὲν μπορεῖ νὰ μὲ γελήσει καὶ

—Προσέξτε. Ἐπιταλοῦμαι ὡς μάρτυρες τῇ Μεγαλειότητι

τῆς ἄλλης κυρίας καὶ ἀναλαμβάνω νὰ σὰς ἀποδείξω πὺς δὲν ἔχει

δίκιο καὶ πὺς θά τὴν πάθετε...

—Μπα, ἐσεῖς εἰστε πὺς θά παλαίψετε μαζὺ μου;

—Ὅχι. Ἐγὼ κανχώμια διὰ εἰμὶ καλὸς στρατηγός, ἀλλὰ θὰ

θέτω καί... σωματάχας!

—Καλὰ. Αὐτὸ θὰ τὸ ἰδοῦμε, εἰπε ἡ Φαουστίνη.

Ἡ συνομιλία σταμάτησε σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο κι' οἱ παρόντες

ἄρχισαν νὰ μιλοῦν γι' ἄλλα θέματα.

Ὁ πρίγκηψ, βγαίνοντας ἀπὸ τὴν αἴθουσα τοῦ χοροῦ, ἀπέμεινε

τὸν ὑποκόμητα Βεράν.

—Φίλε μου, τοῦ εἶπε, θέλω νὰ σοῦ πῶ κάτι.

—Καλὸ ἢ κακὸ;

—Καλὸ, ἀρκεῖ νὰ φανῇς ἔξυπνος.

—Ὑποθέτω.

Τότε ὁ πρίγκηψ τοῦ ἀνεκίνησε ὅλη τὴ συνομιλία πού εἶχε ἀρ-

γῆθῃ καὶ τὸ στοιχίμα πού εἶχε βάλει μὲ τὴν ώραία Ἰταλίδα καὶ

καὶ τοῦ ἀνέθεσε ν' ἀναλάβῃ νὰ τὸν βγάλῃ ἀσφαλισμένο.

«Ὑστερ' ἀπὸ δύο μέρες, κατὰ τὴν

μεσάνυχτα, ἡ Φαουστίνη ἔσπρησε ἐν

τοίμα, γιατί ἄκουσε κάποιον ἄνδρα νὰ

πρὸς τὴν μέση στὸ δωμάτιό της.

Ἦταν καλοκαίρι, ἔκανε μεγάλη ὥρα

στὴ καὶ εἶχε ἀφήσει ἀνοιχτὸ τὸ παρά-

θυρὸ τῆς.

Ἡ αὐδὸς ἔαυανίστηκε ἀπ' τὴν ἐ-

πρόσθετη εἰσβολὴ τοῦ ἀγνώστου, πού

κάτω ἀπ' τὸ κρεβάτι τῆς ἔπαιζε.

—Καλὸ καὶ καλὸ τὸ νουθεῖν. Ἀλλὰ

κε νὰ σημάνη τὸ νουθεῖν. Ἀλλὰ καὶ

νεανικὴ φωνὴ τὴν ἐσταμάτησε, ἔλε-

τας παρακαλεστικά:

—Γιατὶ θέλετε νὰ φωνάζετε, ἀρκεί

Σὰς ὁρίζομαι πὺς εἰμὶ διατεθειμένος

νὰ σκοτώσω ἐκεῖνον ὑπὸ τὴν φωνή

φύγω. Φεύγει κανεὶς, δὲν βραβεύω

μαζὺ σας τέτοιαν ὥρα;

Ἡ Φαουστίνη ἀνεγνώρισε τὴν φωνή

τοῦ ὑποκόμητα Βεράν, μὲ τὸν ὅποιο

ναυτηθεὶ πολλὰς φορὰς προηγουμένως.

Ἐὰν συνήλθε κάπως ἀπὸ τὸ πρὶν

ντύθηκε γρήγορα-γρήγορα καὶ, ἔρ-

χοντας πρὸς τὸ μέρος του, πὺς εἶπε:

—Ἀ! Εἰστε δ...!

—Ὁ ὑποκόμης Βεράν, παρακαλε-

τος λάτρεψέ σας.

—Κί' ἔρχεστε κατὰ διαταγὴν τοῦ

πρίγκηψ Ρετνίν, ἔ;

—Ἀπατάσθε. Ἐγὼ...

—Ἀφήστε τὰ ψέμματα, κύριε Βεράν.

καλὰ ὅτι σὰς στέλνει ὁ πρίγκηψ

πὺν... τί θέλετε;

—Σὰς ἀγαπῶ!

—Τί πάει νὰ πῇ αὐτό; Ὁ πρίγκηψ σὰς τὸ εἶπε;

—Σὰς βεβαιώνω, κυρία μου...

Ἀλλὰ ἡ Φαουστίνη τὸν διέκοψε μ' ἕνα

κίνημα δυσσεμνείας. Ἐπειδὴ ἐκεῖνος

ἔξακολουθοῦσε νὰ ζυγώνει στὸ κρεβάτι

τῆς καὶ τὴν παρακαλοῦσε, ἡ αὐδὸς θύμωσε.

—Προσέξτε! τοῦ φώναξε. Ἄν κάμετε

ἕνα βῆμα ἀπὸ τὸν Θεὸ, θὰ σὰς πετάω

στὸν ἀέρα...

Καὶ ἄμεσως τράβηξε ἕνα κομψὸ πιστόλι

κάτω ἀπ' τὸν καναπὶ.

—Ὁ, ὦ! εἰπε ὁ ὑποκόμης. Βλέπω ὅτι

ἡ Ἰταλίδα ἔχει

μεταχειρίζεται καὶ πιστόλι, ἐκτός τοῦ

πιστολίου καὶ κρότου κι' ἀν' ἀκουστὴ

μέσα στ' ἀνάκτορα...

Τοῦ ὅλο ὁ κόσμος καὶ θὰ ἐκτραγῇ

μεγάλον σκάνδαλον...

Τὸ σκάνδαλον θὰ ἐπαυρῇ ἕως καὶ

τὸν πρίγκηψ. Τὸ τε-

τερο εἶνε λουτὸν ν' ἀπομακρυνθῇ.

—Ὅχι, πρὶν σὰς πῶ ἕνα φίλιν...

Καὶ ὁ ὑποκόμης, ἀνηφώντας τὸν

κίνδυνον, προχώρησε.

Ἡ Φαουστίνη τήρησε τὸ λόγο

τῆς καὶ πυροβόλησε.

Ὁ νεώτερος ἀξιωματικός, χτυπήθηκε

στὸν δεξιὸν βραχίονα καὶ ἔπε-

λε μὴ δυνατὴ κραυγῇ.

Ὁ κρότος τοῦ πιστολίου ξύπνησε

τοὺς ἐνδοκίμους τῶν ὡ-

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ

ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

—Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔχει πάντοτε τὸ ἴδιο ἀνάστημα, ἀλλ' ἄλλοτε εἶνε

ψηλότερος καὶ ἄλλοτε κοντότερος. Ἐκεῖ ἀποδειχθεὶς διηγήθη, ὅτι τὸ

ἀνάστημα τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὸ πρῶτον ἐλαττώνεται καὶ τὸ βράδυ αὐ-

ξάνει κατὰ ἕνα ἑκατοστόμμετρο.

—Ἡ διάρκεια ἐνὸς ἀνοικοκυλισματος τοῦ ματιοῦ διαρκεῖ 40 ἑκα-

τοστά τοῦ δευτερολέπτου. Τὸ βλέφαρον ἀνοίγει μὲ ταχύτητα τέσσερες

φορὰς μεγαλειότερη ἀπὸ ἐκεῖνη μὲ τὴν ὁποία κλείνει.

—Ἡ γλώσσα τῆς καμηλοπαρδάλεως ἔχει μῆκος 2 ποδῶν.

—Μέσα στὸ χυμὸ τῶν δέντρων καὶ τῶν χορτῶν ὑπάρχει ἀρκετὴ

ποσότης ζαχάρως.

—Τὰ φτερά ἐνὸς πουλιοῦ, ἀνάλογα μὲ τὸ μέγεθος τοῦ φυσικοῦ,

εἶνε 20 φορὰς πλεονεκτικὰ ἀπὸ τὰ χέρια ἐνὸς ἀνθρώπου.

—Ὁ πληθυσμὸς τῆς Κίνας καὶ τῶν Ἰνδιῶν ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ

ἡμῶν πρὸς τὸν κατοίκον τῆς γῆς.

—Τὸ ὠραιότερον δημόσιον πάρκο τῆς Ἀγγλίας εἶνε στὴν πόλιν Κιου

καὶ ἡ συντήρησί του στοιχεῖ ἀρκε-

τὲς χιλιάδες λίβρον κάθε χρόνον.

—Ὁ μεγαλειότερος γαιοκτήμιον

τοῦ κόσμου εἶνε ὁ Σίνδου Κήμαν,

κάτοικος τῆς Κεϋλάνης τῆς Ἀστρο-

λίας, τοῦ ὁποῖου ἡ ἰδιοκτησία ἐκτε-

νεται ἐπὶ 50.000 τετραγωνικῶν μί-

λιων γῆς.

—Στὸ ἴδιον μέρος ὑπάρχει ἕνα

δέντρο μὲ πλατεῖα φύλλα, πού

ἀνομιέται ἀπὸ τοὺς Ἰθαγενεῖς «Τέ-

μις» καὶ δταν ἀγγίζει κανεὶς τὴν

σκόνην τῶν φύλων του, τὸν πιά-

νουν δριμύτατοι πόνοι.

—Οἱ Ἰθαγενεῖς Ντάγιας τῆς νή-

σου Βόρνεο, ἀποστρέφονται τὸ πρῶ-

τος καὶ γόρῳ ἀπ' τὰ σπῖτα τῶν

μεντῶν καρφώνουν... παλόνια πρὸς

στιγματοῖς τους.

—Τὰ τζάκια ἀνεκαλύφθησαν στὰ

1180, τὰ ἀλεγματοκέρα στὰ 1290,

τὰ μαυρογυλὰ στὰ 1299, τὸ χαρτί

στὰ 1302, τὰ μάλλινα ὑφάσματα στὰ

1331, τὰ ρολόγια στὰ 1477, ἡ πρῶ-

τη ἀτμομηχανή στὰ 1649, ἡ πρῶτη

ὁδραντλία στὰ 1663 καὶ ἡ πρῶτη

βαμβάκινη στὰ 1783.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
ΚΟΥΣΕ τί άγρια σκούζουν! Είπε
δ ένας από τους γιουούς μου.
Τους άπεικασαν και τ' άδωγα.
Άκου, πατέρα, τί γίνεται στο
σταύλο...

Άλθηνά τά ζωα στο σταύ-
λο ήσαν κι' αυτά άνήσυχτα.
Ποδοτυπούσαν τη γή και χλι-
μντρίζαν.

— Τό έλεός σου έφ' ήμιάς,
Κύριε!... ψιθύρισε ή μάνα μου
κι' έκλεισε τά μάτια της, ά-
κούγοντας τό χαλασμό του ά-
νέμου και των λίκων τά σούρ-
λιατά.

Είχαμε σωπάσει και μετς οι
άλλοι. Στην κάμαρα είχε ά-
πλωθεί βαθεία σιωπή.

Μονάχα ο Πιστός έγγυζε
κάθε τόσο πεισματομένα κι' ή

φωιά τριζοβόλους στο τζάκι...

Πόση ώρα πέρασε έτσι; Δεν ξέρω, δεν μπορώ νά πώ...

Είμαστε συνεπαρμένοι άπ' τό κακό
της βαρυκαμωνιάς π' άκουγότανε έξω
κι' ο ύπνος κατέβαινε γλυκός σαν βάλα-
μο και στά δικιά μας μάτια, όταν έξαφνα
—ω, Θεέ έπουράνιε!— μια κραυγή τρό-
μου και λαχάρας π' άκούστηκε άπ' την
κρεββατοκάμαρα της Άρλέττας, μιά έκα-
νε νά πεταχτούμε όρθιοι και ν' άλληλο-
κτυπαχτούμε ξαφνιασμένοι.

Τί ήταν; Ποιός έσκουξε έτσι άγρια;

Ήταν ή κόρη μου, τό παιδί μου;

Τή στιγμή αυτή μια δεύτερη κραυγή
άκούστηκε, κραυγή έξαλλη και πνιγμένη
κι' ύστερα ο χτύπος ενός σώματος πού
σωριαζότανε στο πάτωμα.

Ο Πιστός άνιχνούσε άγρια και δά-
γκωνε την πόρτα.

Χιμήξαμε έξω όλοι μας σαν τρελλοί.

Περνώντας άπ' τή διπλανή κάμαρα,
όταν οίρουντας, άρπαξα ένα γαταγύλι άπ'
τά παλιά δάια πού ήσαν κρεμασμένα στον
τοίχο.

Τά παιδιά μου όπλιστηκαν κι' αυτά
μέ δυό μεγάλα δάκτυα κοζάκινα μαχαίρια.

Μονάχα ή μάνα μου δεν μπόρεσε νά
μιάς ακολουθήσει. Τής κόπνησαν άπ' τή συ-
νήνησι τά πόδια και γονάτισε κατακοιμένης
στην κάμαρα, σπρώχνοντας τά χέρια της
ψηλά και ψιθυρίζοντας:

— Δέσποινα των άγγέλων, βοήθησε
την δούλη σου...

Μπήκαμε σάν τρελλοί στην κάμαρα της κόρης μου.

Η φωτιά μου Άρλέττα ήταν σωριασμένη κάτω στο πάτωμα.

Θά πέφταμε επάνω της, άν δεν άστραφτε αυτή τή στιγμή και δεν
φωτισόταν ξαφνικά τό δωμάτιο. Είχε άρχισεί νά βρέχει.

Τό μου τζάκι της κάμαρας ήταν άνοιχτό και τό χτύπος ο άνε-
μος δυνατά.

Η καντήλα, ψηλά στα εικονίσματα, είχε σβήσει.

Σκοτάδι, πόσα...

Άρπαξα την κόρη μου, την σήρασσα από κάτω και την πλάγιασα
στο κρεβάτι της. Ήταν λιποθυμισμένη.

Συγχρόνως οι γιοί μου κλείσανε τό τζάκι κι' άναψαν ένα κερί.

Τό δωμάτιο φωτίστηκε...

Είμαστε όλοι βαθεία συγκινημένοι, άνάστατοι.

Είχαμε μαζευνεί γύρω στο κρεβάτι της Άρλέττας και την κυτ-
τάζαμε οσπιομένοι, μη ξέροντας πού ν' αποδώσουμε τή λιποθυμία
της.

Τί της είχε συμβεί λοιπόν;

Ποιός άνοιξε τό τζάκι και γιατί;

Τ' άνοιξε ή ίδια κι' αυτό τόν καιρό, πού χαλούσε έξω ο κόσμος;

Συνήλθα πρώτος εγώ άπ' την ταραχή μου και ζήτησα νά μου φέ-
ρουν τό μουσικό με τόν αϊθέρα.

Τή στιγμή αυτή παρουσιάστηκε στην πόρτα ή γιαγιά. Κρατούσε
στά χέρια της τό μουσικό πού ζητούσα. Τό άρπαξα κι' έβρεξα τους
κρατάφους και τό μέτωπο της κόρης μου. Έβρεξα τό ιαντήλι μου
και της τό έβαλα κάτω άπ' τή μήτη...

Ήταν τρομερά γλαμύ, μιά δεν θ' άργούσε νά συνέλθει.

Σερβίζωνε τά δέντρα και τά κουνάλοους ως την
επανά, στον όμο του...

Η γιαγιά πού την είδε έτσι, κούνησε τό κεφάλι της, κούνησε
και κύτταξε έξω πρὸς τό παράθυρο. Τί περίμενε νά δει πάλι καί
ρα; Όστόσο, έκανε τό σταυρό της και γονάτισε κάτω άπ' τή
ομάτα.

Προσευχήθηκε στο Θεό, ξανάκανε τό σταυρό της και σπρώχνε
Ήσθε και στάθηκε κοντά μας, περιμένοντας κι' αυτή νά συνέλθει
τελώς ή Άρλέττα.

Κανένας μας δεν μιλούσε.

Στεκόμαστε βωβοί, με τά μάτια κερφομένα στο γλυκό πρόσω-
πὸ της κόρης μου, πούχε άρχισεί νά ξανατάινη τό χρώμα της ζώης.

Τή στιγμή αυτή άκουσα έξαφνα μια άλλωστη φωνή πού μου
λέη από άλλόκοτα λόγια.

— Δεν με γελάνε τά μάτια μου, γινέ μου... Για δες... Πάρε
πόν... Μέσα στην καρδιά του χερμώνα!... Πού βρέθηκε, για μου...

Ένα τριαντάφυλλο... Ένα τέτοιο τριαντάφυλλο!... Κόψε τή δική
μερη, θά με γελάνε τά μάτια μου... Πάτερ ήμῶν... Πάτερ ήμῶν...

Γύρισα άπότομα πίσω μου. Γύρισαν και τά παιδιά μου. Κι' άπ'
τή γιαγιά. Ήταν ή γιαγιά πού μιλάγε έτσι. Κι' ή φωνή της
άλλαγμένη κι' άλλωστη. Φωνή ανθρώπου πού τόν παγώνα και τόν
τρελλάνει ο φόβος...

— Παρομιλάς, μάνα!...

— Γιαγιά, δεν άκούς; Μονάχη σου μιλάς, γιαγιά; Μ' άκούει
μάτια νεφρεύσα, βάβα; Σε καλό σου!...

Θέλησε κάτι νά πῇ, μιά δεν μπόρεσε.

Τό σάγωνι της έτρεμε.

Τά μάτια της τό σπύρισμα έκαί
χρόνια, λάμπανε παράξενα.

— Μάνα!... Χριστός και Παναγία...
Έπαυες; Τί κακή και μαύρη ήρθε
τούτη; Μάνα, δεν άκούς;

Σήκωσε τό άδυνατισμένο της χέρι
μας έδειξε κάτι στην άρχή του κρεβα-
τιού, πίσω σχεδόν άπ' τό προσκέφαλο.

Τά μάτια μας γύρισαν πρὸς τή
Κι' ή καρδιά μας χτυπούσε—χτυπούσε
χωρίς νά ξέρουμε γιατί.

Η γιαγιά δεν είχε κάνει λάθος.

Πλάι στο προσκέφαλο της Άρ-
τας, μυσσοκερασμένο άπ' τή δάκτυα
βοιωκότανε ένα τριαντάφυλλο. Ένα
γάλο δαδρόσο τριαντάφυλλο. Ένα
σκο, φανταχτερό τριαντάφυλλο, ένα
αντάφυλλο...

Κυτταχτήκαμε γεμάτοι άσπρία.

Πού βρέθηκε εκεί τό άνθος μέσα
σα στο καταχείμωνο; Θεοκρατούσε
είχαμε στο χέρι. Πού τό βρήκε ή
λέττα;...

Χίλιες—δυό ύποψίες πέρασαν στον
λό μου. Γύρισα πρὸς τους γιουούς μου
τους είδα νά με κυτάνε κι' αυτά μ' ή
βλέμμα ύποπτο, άγριο και σιωπηλό.

Δεν προφτάσαμε νά πούμε λέξη
αλλά...

Η Άρλέττα είχε άρχισεί νά χέεται στις αλυσίδες της. Ήταν
τά μάτια της, κύτταξε γύρω άνήσυχτα και φοβισμένα
δέκνησαν καλά φαίνεται στην άρχή, γιατί τρώαζε.

— Πατέρα, φώναζε δυνατά, πατέρα! κι' έβαλε τά δυό της
στην καρδιά της.

Άρπαξα τό κερί και τό κράτησα πρὸς στο πρόσωπό μου.

— Άρλέττα... Κορούλα μου, εσύ!...

— Πατέρα!... Πατέρα μου!...

Σπρώχθηκε άπότομα άπ' τό κρεβάτι της και έρίχτηκε στην άρχή
μου, κατατρομαγμένη.

— Φοβάμαι!... Μη μ' άφήσετε μόνη...

Κρατώντας την σφιχτά στην άγκυλιά μου, την μετέφερα
τραπέζαρία. Διέταξα κι' άνάψανε όλα τά φωτά. Την έβλεπα
μιά σαι-λόγκ και καθόσαμε όλοι τραγύρα της. Έτσι συνέλθει
ή κόρη μου, της ξανάβρε τό χρώμα, άν και στά μάτια της έπαινε
μια μιά λάμψη βαθιάς τρομάρας.

Τής δώσαμε νά πῇ νερό με αρόπα από φρούτες και κρέμα
έπειτα πήρα τά χερσάκια της στά χέρια μου και τή αγκύρα
συνέβη. Για τό τριαντάφυλλο δεν της κάναμε καθόλου κακό.

Η Άρλέττα κύτταξε γύρω της άνήσυχτα, σάν νά προσέχον
την κερφομένη κανένας κι' ύστερα είπε:

— Δεν ξέρω... Δεν μπορώ νά τό καθορίσω... Κι' όμως
πού μου άγώσσε τό αἷμα, κάτι τρομερό. Είχα πλανήσει και μ' ή
αμέσως ο ύπνος. Τότε, μέσα στο πρωτόβητο μου, άκουσα
φτεροκόπτημα μεγάλου πουλιού κοντά μου. Φορούσε... Πάν...

πότε... Ταράχτηκα. Ήθελα νά ξυπνήσω, μιά δεν μπορούσα. Τά
μου ήσαν βαρεία, πέτρινα... Τά βλέφαρά μου μολύβινα... Κι' έβρε-

ΞΕΝΑ ΠΕΖΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

ΟΙ ΣΤΕΡΝΟΙ ΠΟΘΟΙ

(ΤΟΥ ΟΣΣΙΑΝΟΥ)

Είπε νύχτα και τό φεγγάρι λαμποκοπά όμορφα στη δύση του...
Νά πού προβάλλει μέσ' άπ' τό σύννεφο τή χαριτωμένη, τή μαρική
μορφή του και παίρνει ένα δρόμο χωρίς τέλος και περνάει άτέφαντες
εκτάσεις...

Η δομή των ανέμων έπαψε, ο χειμάρρος μουρουρίζει μακρινά,
τά κύματα παίζουν χαρούμενα, χτυπώντας επάνω στους βράχους και
στην άερογαλιά...

Βλέπω τό φῶς, γεμάτο από θλιμμένα όνειρα, νά χροσώνει τους
κόλπους του πόντου και νά φωτίξη μιάν όγρη άγχαλιά...

Χαίρε, χαίρε άγρια του άχτίδα! Έλα νά θερμάνης τά ψυχρά μου
στήθη, νά φουθήξης μέσα μου πνοή ζωής, νά πραινής τόν πόνο της
καρδιάς μου, νά συγκρατήσης μια ζωή μισητή...

Ω, θειά άχτίδα, έλα πανετικά στην έρημη
αυτή άερογαλιά, μη μ' άφήσης έδώ μόνάχο, μη μ'
εγκαταλείψης άποστούτεντο...

Τόλξε με μέσα σε μιάν άσπρη πτυχή σου όσωπου
νάρθη ή θεία αλήγη με τά ρόδινα πέπλα, πού θά
μ' όδηγήσει στον τόπο πού είνε ή κατοικία των νε-
κρών...

Σε περιμένο, δούλος σου πιστός, νά πετάξης
μέ τά φτερά της συμπίνας και νά μου φέρης αυτό
τό τελευταίο δώρο. Θέλω αἶμα νά μη με δουν οι
ζωντανοί άνθρωποι στη γή τους...

Είμαι ένα συντόμιμα, δεν έχω καμιά έλπίδα, τί
ζητώ σ' αυτή τή γή των μεγάλων αγώνων;

Γιά πού λόγο νά όπλισω τά άδύνατα στήθη μου
με άναμνήσεις θλιβερών στιγμών, γιά νά ίδω την
εικόνα του μέλλοντος;

Ω, θέλω νά φύγω μακριά άπ' τόν κόσμο των αγώνων και νά
ζήσω κοντά στην κατοικία της λημονιάς...

Δεν πρέπει πιά νά μένω στη ζωή... Τά συντόμιμα είνε μιάν
εικόνα των περασμένων, πού τή θιμάται κανείς μόνο άμα άνοίξει
τις σελίδες ενός παλιού βιβλίου... Θέλω νά κοιτάω μαζί με τ'
άλλα συντόμιμα, νά βρισκόμια μαζί με τό σωρό τους...

Ω, μην άργείς, άχτίδα θειά... Σε περιμένο με δυνατά καρ-
διοχτύπια... Η ζωή μου θά σβύσει, ενώ σὺ θά λάμπεις αἰώνια και
θά ζῆς χαρούμενη...

Ω, θέλω νά φύγω μακριά άπ' τόν κόσμο των αγώνων και νά
ζήσω κοντά στην κατοικία της λημονιάς...

Δεν πρέπει πιά νά μένω στη ζωή... Τά συντόμιμα είνε μιάν
εικόνα των περασμένων, πού τή θιμάται κανείς μόνο άμα άνοίξει
τις σελίδες ενός παλιού βιβλίου... Θέλω νά κοιτάω μαζί με τ'
άλλα συντόμιμα, νά βρισκόμια μαζί με τό σωρό τους...

Ω, μην άργείς, άχτίδα θειά... Σε περιμένο με δυνατά καρ-
διοχτύπια... Η ζωή μου θά σβύσει, ενώ σὺ θά λάμπεις αἰώνια και
θά ζῆς χαρούμενη...

Ω, θέλω νά φύγω μακριά άπ' τόν κόσμο των αγώνων και νά
ζήσω κοντά στην κατοικία της λημονιάς...

Δεν πρέπει πιά νά μένω στη ζωή... Τά συντόμιμα είνε μιάν
εικόνα των περασμένων, πού τή θιμάται κανείς μόνο άμα άνοίξει
τις σελίδες ενός παλιού βιβλίου... Θέλω νά κοιτάω μαζί με τ'
άλλα συντόμιμα, νά βρισκόμια μαζί με τό σωρό τους...

Ω, μην άργείς, άχτίδα θειά... Σε περιμένο με δυνατά καρ-
διοχτύπια... Η ζωή μου θά σβύσει, ενώ σὺ θά λάμπεις αἰώνια και
θά ζῆς χαρούμενη...

Ω, θέλω νά φύγω μακριά άπ' τόν κόσμο των αγώνων και νά
ζήσω κοντά στην κατοικία της λημονιάς...

Δεν πρέπει πιά νά μένω στη ζωή... Τά συντόμιμα είνε μιάν
εικόνα των περασμένων, πού τή θιμάται κανείς μόνο άμα άνοίξει
τις σελίδες ενός παλιού βιβλίου... Θέλω νά κοιτάω μαζί με τ'
άλλα συντόμιμα, νά βρισκόμια μαζί με τό σωρό τους...

Ω, μην άργείς, άχτίδα θειά... Σε περιμένο με δυνατά καρ-
διοχτύπια... Η ζωή μου θά σβύσει, ενώ σὺ θά λάμπεις αἰώνια και
θά ζῆς χαρούμενη...

Ω, θέλω νά φύγω μακριά άπ' τόν κόσμο των αγώνων και νά
ζήσω κοντά στην κατοικία της λημονιάς...

Δεν πρέπει πιά νά μένω στη ζωή... Τά συντόμιμα είνε μιάν
εικόνα των περασμένων, πού τή θιμάται κανείς μόνο άμα άνοίξει
τις σελίδες ενός παλιού βιβλίου... Θέλω νά κοιτάω μαζί με τ'
άλλα συντόμιμα, νά βρισκόμια μαζί με τό σωρό τους...

Ω, μην άργείς, άχτίδα θειά... Σε περιμένο με δυνατά καρ-
διοχτύπια... Η ζωή μου θά σβύσει, ενώ σὺ θά λάμπεις αἰώνια και
θά ζῆς χαρούμενη...

Ω, θέλω νά φύγω μακριά άπ' τόν κόσμο των αγώνων και νά
ζήσω κοντά στην κατοικία της λημονιάς...

Δεν πρέπει πιά νά μένω στη ζωή... Τά συντόμιμα είνε μιάν
εικόνα των περασμένων, πού τή θιμάται κανείς μόνο άμα άνοίξει
τις σελίδες ενός παλιού βιβλίου... Θέλω νά κοιτάω μαζί με τ'
άλλα συντόμιμα, νά βρισκόμια μαζί με τό σωρό τους...

Ω, μην άργείς, άχτίδα θειά... Σε περιμένο με δυνατά καρ-
διοχτύπια... Η ζωή μου θά σβύσει, ενώ σὺ θά λάμπεις αἰώνια και
θά ζῆς χαρούμενη...

Ω, θέλω νά φύγω μακριά άπ' τόν κόσμο των αγώνων και νά
ζήσω κοντά στην κατοικία της λημονιάς...

Δεν πρέπει πιά νά μένω στη ζωή... Τά συντόμιμα είνε μιάν
εικόνα των περασμένων, πού τή θιμάται κανείς μόνο άμα άνοίξει
τις σελίδες ενός παλιού βιβλίου... Θέλω νά κοιτάω μαζί με τ'
άλλα συντόμιμα, νά βρισκόμια μαζί με τό σωρό τους...

Ω, μην άργείς, άχτίδα θειά... Σε περιμένο με δυνατά καρ-
διοχτύπια... Η ζωή μου θά σβύσει, ενώ σὺ θά λάμπεις αἰώνια και
θά ζῆς χαρούμενη...

Ω, θέλω νά φύγω μακριά άπ' τόν κόσμο των αγώνων και νά
ζήσω κοντά στην κατοικία της λημονιάς...

Δεν πρέπει πιά νά μένω στη ζωή... Τά συντόμιμα είνε μιάν
εικόνα των περασμένων, πού τή θιμάται κανείς μόνο άμα άνοίξει
τις σελίδες ενός παλιού βιβλίου... Θέλω νά κοιτάω μαζί με τ'
άλλα συντόμιμα, νά βρισκόμια μαζί με τό σωρό τους...

Ω, μην άργείς, άχτίδα θειά... Σε περιμένο με δυνατά καρ-
διοχτύπια... Η ζωή μου θά σβύσει, ενώ σὺ θά λάμπεις αἰώνια και
θά ζῆς χαρούμενη...

Ω, θέλω νά φύγω μακριά άπ' τόν κόσμο των αγώνων και νά
ζήσω κοντά στην κατοικία της λημονιάς...

Δεν πρέπει πιά νά μένω στη ζωή... Τά συντόμιμα είνε μιάν
εικόνα των περασμένων, πού τή θιμάται κανείς μόνο άμα άνοίξει
τις σελίδες ενός παλιού βιβλίου... Θέλω νά κοιτάω μαζί με τ'
άλλα συντόμιμα, νά βρισκόμια μαζί με τό σωρό τους...

Ω, μην άργείς, άχτίδα θειά... Σε περιμένο με δυνατά καρ-
διοχτύπια... Η ζωή μου θά σβύσει, ενώ σὺ θά λάμπεις αἰώνια και
θά ζῆς χαρούμενη...

Ω, θέλω νά φύγω μακριά άπ' τόν κόσμο των αγώνων και νά
ζήσω κοντά στην κατοικία της λημονιάς...

Δεν πρέπει πιά νά μένω στη ζωή... Τά συντόμιμα είνε μιάν
εικόνα των περασμένων, πού τή θιμάται κανείς μόνο άμα άνοίξει
τις σελίδες ενός παλιού βιβλίου... Θέλω νά κοιτάω μαζί με τ'
άλλα συντόμιμα, νά βρισκόμια μαζί με τό σωρό τους...

Ω, μην άργείς, άχτίδα θειά... Σε περιμένο με δυνατά καρ-
διοχτύπια... Η ζωή μου θά σβύσει, ενώ σὺ θά λάμπεις αἰώνια και
θά ζῆς χαρούμενη...

Ω, θέλω νά φύγω μακριά άπ' τόν κόσμο των αγώνων και νά
ζήσω κοντά στην κατοικία της λημονιάς...

Δεν πρέπει πιά νά μένω στη ζωή... Τά συντόμιμα είνε μιάν
εικόνα των περασμένων, πού τή θιμάται κανείς μόνο άμα άνοίξει
τις σελίδες ενός παλιού βιβλίου... Θέλω νά κοιτάω μαζί με τ'
άλλα συντόμιμα, νά βρισκόμια μαζί με τό σωρό τους...

Ω, μην άργείς, άχτίδα θειά... Σε περιμένο με δυνατά καρ-
διοχτύπια... Η ζωή μου θά σβύσει, ενώ σὺ θά λάμπεις αἰώνια και
θά ζῆς χαρούμενη...

Ω, θέλω νά φύγω μακριά άπ' τόν κόσμο των αγώνων και νά
ζήσω κοντά στην κατοικία της λημονιάς...

Ξανάκουσα πλάι μου έναν κρότο, σάν κάποιος ν' άνοιγε τό τζάκι. Έ-
πειτα έγινε ποινή. Μολαταύτα είχα την έντύπωση πὸς κάτι τό τρο-
μερό κι' άσυνήθιστο συμβαίνει μέσα στο δωμάτιό μου. Κοιμώμουν κι'
ώμος ή σκέψη μου δούλενε. Θέλω νά ξυπνήσω, πρέπει νά ξυπνήσω,
αλλοιγώμουν, γιατί δεν μπορώ νά ξυπνήσω; Έξαφνα άκουσα μια
φωνή πού φαινόταν πὸς έρχόταν από πολύ μακριά, μιά πολύ—πολύ
μακριά, από έναν άλλο κόσμο, Δέν ξεχώριζα τά λόγια, μιά ήμουνα
βέβαιη πὸς μιλούσαν σε μένα. Ήταν σάν κάποιος νά με καλούσε νά
πάρω κοντά του. Μερικές λέξεις ήχησαν στ' αυτιά μου πὸ καθαρές.
Λέγανε: «Έλα μαζί μου... Πρέπει νάρθης... Θά γίνης δική μου...
Έδώ ή ζωή δεν τελειώνει ποτέ... Ποτέ... Χιλιάδες νύχτες σε περι-
μένα νά γεννηθῆς και νά μεγαλώσης... Έλα...». Η καρδιά μου πή-
γανε νά σπάσει πιά άπ' τους χτύπους της. Ο φόβος μου μεγάλωνε,
μεγάλωνε... Και δεν μπορούσα ούτε νά κινηθῶ, ούτε νά φωνάξω. Σε
λίγο ξανάκουσα τό τζάκι νά χτυπάει... Έπειτα κάτι σάν βήματα μέσα
στο δωμάτιο. Πνιγώμουν... Και καθὼς άνάσσαν δύσκολα, μιάν γλυ-
κή ευωδιά ορόδου με πλημμύρισε...

— Ρόδου; φώναξα.

— Ναι, πατέρα, γιατί;

— Τίποτα, παιδί μου, συνέχισε.

— Αὐτά συνέβαιναν γύρω μου, όταν ξαφνικά
ένιωσα, ναι, ναι τόν έννοιωσα καθαρά, κάποιον νά
σάβη από πάνω μου. Μιά φοικητη μαυροδά σαπλάς
παράγγιζε την ευωδιά του ορόδου. Νόμισα πὸς θά
πάθαινα από τρομάρα κι' έκαμια μιά άόμα ποσοπί-
θα νά σπρωθῶ. Τότε αίσθάνθηκα ένα κρύο χέρι
νά πῆνι τό χέρι μου και κάτι έλαφρό άγγιγμα
χειλῶν στο λαιμό μου. Έφίρξα. Ήταν τόση ή α-
γνία μου, ώστε κατόρθωσα νά μωσεντηνήσω, νά
πατήσω επάνω και νά ξεφουρήσω δυνατά, καθὼς
καίσαμε λιποθυμισμένη στο πάτωμα...

Η Άρλέττα μου έτρεμε σάν πουλάκι στα ξό-
δερα, όσο διαγύονταν τό περιστατικό πού της συνέ-
βη. Κι' όταν τελείωσε, έστάσε σε κλάματα.

Είμαστε όλοι άνω—κάτω. Μιά τρομερή ύποψια είχε κερφο-
θεί στο μυαλό μου.

Κύτταξα τή γιαγιά. Κι' αυτή κάτι παρόμοιο σκεφτότανε,
γιατί την είδα νά παίρνει άγίασμα άπ' τά εικονίσματα και νά
ρωτιέξη την έγγονή της...

Θέω μου, τί συμφορά ήταν αυτή!... Δεν έπρεπε νά χάνουμε
καρό. Άρπαξα τό όπλο μου κι' έστειλα τους γιουούς μου νά ξυ-
πνήσουν τόν ύπνολόκο μας τό Δημήτρη. Ήταν ένας άνθρωπος
με δυναμά γίγαντας, σωστός Ήρακλής. Τά δέντρα πνιγνιβε, τά
έφραζανε και τά κουνάλοους ως την επανά στον όμο του. Δεν
ήξερε τί θά πῇ φόβος. Και μου ήταν ψηλά άροσιούμενος... Ένας
τέτοιος άνθρωπος μου χρεαζόταν τή φοικητή αυτή νύχτα...

Πήν βάλο σ' ένέγχεσι τό σχέδιό μου, ένα σχέδιο τρελλό,
άπειλομένο κι' άποτελεσματικό, έφρεξα στην κάμαρα της
Άρλέττας, πήρα τό διαβολικό τριαντάφυλλο και τοι-
μωστηρα νά τό πατήσω κάτω. Μά αυτή τή στιγμή
καίρη στην κάμαρα ή γιαγιά. Κατάλαβε τό σκοπό μου
και μ' είχε πάρει εατίσω.

— Τί θά κάμης, γινέ μου; με ρώτησε. Μήν τό πα-
τήσης κάτω.

— Τότε, είλα, θά τό πετάξω στη φωτιά.

ΜΙΚΡΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΒΙΚΤΩΡΟΣ ΜΑΡΓΚΕΡΙΤ

Η ΤΙΜΩΡΙΑ

ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ

ΑΝΑ ΒΡΟΚΚΕ

— Ποτέ δεν θα μπορέσεις και σύ να κόψεις κατ'τι άξιο λόγο! έλεγε η Μάρθα με περιφρόνηση στο σύζυγό της, ύστερ' από τη φιλονεικία που προηγήθηκε μεταξύ τους.

Έκείνος χαμήλωσε το κεφάλι χωρίς ν' απαντήσει, ισαλακώνοντας νευρικά ένα χειρόγραφο που κρατούσε.

Ήταν η χιλιοστή φορά που η γυναίκα του τσίγκανε αυτή την προσδλητική παρατήρησή και, το χειρότερο ήταν ότι παραδεχόταν κ' αυτός πώς είχε δίκιο.

Πραγματικά, ήταν άδικος να γράφει ένα έργο που να δοξάζει τ' όνομά του. Και ύπέρθε, υπέρθε πολύ, όταν θυμόταν τα λόγια πουχε πεί στη Μάρθα τον καιρό που ήσαν άρραβωνισμένοι και παρουσαν μαζί στην έξοχ'.

— Θα ιδής, αγάπη μου... Μιά μέρα θα γίνω ένας μεγάλος συγγραφέας...

Και τώρα του φαινόταν σαν να μην είχε τηρήσει το λόγο του, γιατί στο διάστημα των τεσσάρων χρόνων που ήσαν παντρεμένοι, δεν κατόρθωσε να γράψει τίποτε που ν' αξίζει.

Η Μάρθα του είχε προσφέρει τη νεότητά της και την όμορφιά της. Έπρεπε λοιπόν να της δώσει κ' αυτός ως αντάλλαγμα το ταλέντο του, την ευτυχία του, την μέλλουσα περιουσία του ακόμα...

Και όταν μία μέρα, ύστερ' απ' το γάμο τους, σε μία στιγμή ένδοξασμού, της έλεγε ότι δεν λογάριζε καθόλου τα φιλολογικά όνειρά του μπρός στην αγάπη της, η Μάρθα τον άποστόμωσε μ' ένα γέλιο, που τον κατακίρανε.

— Μα δεν μπορεί, Πέτρο μου, του άπάντησε, να ζήση κανείς μόνο με έρωτα. Μονάχα στά μυθιστορήματα γίνεται αυτό...

Από κείνη τη στιγμή του φάνηκε πώς κάτι στρίφτηκε μέσα του, αλλά δεν εφάνερωσε τον πόνο του κ' άπεφάνισε να παρέχει στη γυναίκα του κάθε εύχαριστηρία που θα του ζητούσε.

Η Μάρθα άγαπούσε πολύ τις κοσμικές διασκεδάσεις κ' ο Πέτρος με τις σχέσεις του στους φιλολογικούς κύκλους, κατόρθωνε να παίρνει κάθε τόσο προσκλησεις σε χορούς, σε γεύματα και σε λαμπρές συναναστροφές.

Όπου κ' άν πηγαιναν, η σύζυγός του θαυμάζονταν παντού για τη χάρι της και για την όμορφιά της, την άγέρωχη και σαγηνευτική. Και η χαρά που δοκίμαζε για τους θαύμους της, παρηγορούσε τον άνδρα της για τις θλίψεις του.

Ύστερ' από λίγον καιρό, όταν η γνωριμία των μεγάλωσαν, η Μάρθα άρχισε ν' αναφέρεται τακτικά στις εφημερίδες, μαζί με τις άλλες κοσμικές κυρίες. Κάποιος κομψός κόμης μάλιστα, της έξέφρασε καθαρά τον έρωτά του.

Η Μάρθα άρχισε να γελάει όταν άκουσε την ερωτική του έξομολόγησι. Μα ο σύζυγός της μόλις το έμαθε, θύμωσε. Ήθελε να μονομαχήσει μαζί του.

— Άφησε τον, Πέτρο, του άποκρίθηκε τότε η Μάρθα απερίεστα. Δεν ξέρεις πόσο με διασκεδάζει αυτός ο άνδρας...

Είπε άδύνατον να περιγραφεί το τί υπέρθε από την ήμερα αυτή ο άτυχος σύζυγος. Η ίδια πώς ένας ήλιθος κυνηγούσε τη γυναίκα του και πώς εκείνη διασκεδάζε μαζί του, έκανε την καρδιά του να σφίγγεται.

Πολλές φορές είχε αποφασίσει να σηκωθεί και να πνίξει τον πρίγκιπα μέσα στον κόσμο. Άλλ' άμέσως μετάνιωσε, γιατί τ' όνομά του ήταν διάσημο και θα γνώταν φοβερό σκάνδαλο.

Ο κόμης έκανε πώς δεν καταλάβαινε την όργη του συζύγου. Και κάθε φορά που του άπέρθινε το λόγο, του έλεγε με ύψος προστατευτικό:

— Μα γιατί δεν γράφετε, φίλε μου; Γράψτε κατ'τι κ' εγώ με.

τά μέσα που διαθέτω, θα σας λανσάω άμέσως. Τί διάβολο! Είπε κοίμα ναχεται μία τόσο όμορφη γυναίκα και να μην έχετε ταλέντο...

Έξαφνα μία νύχτα, ενώ ο Πέτρος καθόταν άρρωστος στο γραφείο του και κρατούσε συλλογισμένους το κεφάλι του, θρηνηώντας τον χαμένο του έρωτα, του κατέβηκε η ιδέα να γράψει.

Άμέσως πήρε πένα και χαρτί και άφησε τη σκέψη του να τρέχει, να τρέχει, με μία καταληκτική ευκολία. Η πένα του πετούσε. Έξέφραζε όμοιες σκέψεις και ποιητικά συναισθήματα, περιέργως σπινές, έξωτερεινε δλον του τον ψυχικό κόσμο.

Κ' ενώ λοιπόν η γυναίκα του κοιμόταν στο διαπλόνο δωμάτιο, ατός πέρασε όλη τη νύχτα γράφοντας το θεατρικό έργο του, ένα δράμα παρμένο από τη σύγχρονη ζωή.

Η δουλειά αυτή έξακολούθησε μ' ένα ύπνερο κέφι άκοιτέες βραδυνές ακόμα. Η συγγραφή του εγχεύρου ήταν τόσο μεγάλη, ώστε τον έκανε ν' άπορη κ' αυτός ο ίδιος.

Έπ' τέλους ένα βράδυ έβλεπε στη γυναίκα του: — Μάρθα, άφριο πρόκειται να παρουσιάσει το δράμα μου. Το παρέδωσα πρό ήμερών. Σήμερα μάλιστα το άναγγέλλουν η εφημερίδες.

— Μπα! Και πώς δεν μου έλεγε π' έτοια;

— Ήθελα να σου κάνω έκπληξη. Λέγε μου, είσαι εύχαριστήμένη τώρα;

— Βεβαίωτα, άντρουλή μου, βεβαίωτα...

Και τον έφίλησε και στά δυο μάγουλα...

Και ποιά έβλεπε το θέμα του έργου σου, αγάπη μου;

— Θα το ιδής... Θα σκάσουν στα γέλια όλοι η γυναίκες...

Τό άλλο βράδυ, η Μάρθα ντυμένη την καλύτερη φορεσιά της και στολισμένη με τα όμορτερα κοσμηματά της, έγκατεστάθηκε στο θεωρείο, άναμεσα στους φίλους και στις φιλενάδες της. Ήταν εκεί, φυσικά, κ' ο κόμης.

Τό θέατρο ήταν γεμάτο από κόσμο. Άπό τις πρώτες όμοις λέξεις του δράματος, η Μάρθα έπαρεξενήνυρε.

Στη δεύτερη πράξη η δράσις έξακολούθηκε πιο έντονη. Μία φοβερή φιλονεικία έξαπωσε μεταξύ ενός άνδρουγίνου, μιά φιλονεικία που θύμιζε στην Μάρθα τα πρώτα μαλώματα με το σύζυγό της.

Δεν της έμνε πεία καμιά άμφοβία πώς ο Πέτρος είχε πάρει και δραματοποιήσει την ίδια του σύζυγική ζωή.

Η τρίτη πράξη ήταν από πάσης άπόψεως έξοχη. Μέσα σ' αυτή αναλύονταν το μαρτύριο και η δοκιμασία του ταλαιπωρού συζύγου, με μία δόνημα πραγματικά άριστοτεχνική.

Η Μάρθα στεκόταν κ' άκουγε με άληθινή συγκρίβη. Όλοι οι θεαταί ήσαν άσπασμένοι.

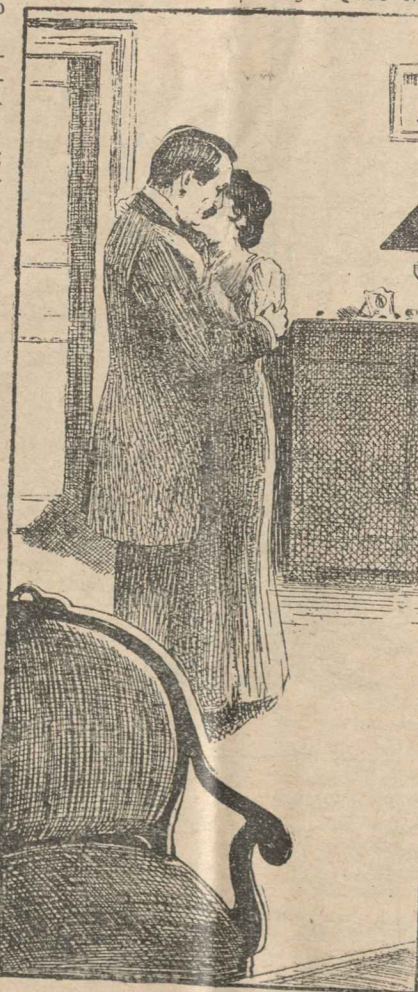
Κάθε φορά των ήθοποιών έμναινε σάν μαχάρι μέσα στην καρδιά της σύζυγου. Ήταν λοιπόν άληθινά, ότι ο Πέτρος είχε ύποφέρει προς χάριν της τόσο, χωρίς αυτή να τον άκούση να βγάλει πνοή απ' το στόμα του;

Και η Μάρθα βυθιζόταν τώρα όλο και σε θλιβερότερες σκέψεις. Ήταν λοιπόν αυτή η ίδια η σκληρόκαρδη εκείνη σύζυγός του δράματος, που πότες με τόσο φρομμά το δυστυχισμένο της άνδρα;

— Ω, τί τρομερή τιμωρία που της έτεφύλασε η μοίρα! Πόσο σκληρά, αλλά και διακριτικά έρχονταν να την έκδικηθ' ο σύζυγός της!...

— Μπαρό! Μπαρό! φώναξαν κ' χειροκροτούσαν τώρα οι θεαταί, ζητώντας να έμνημονεύη επί σσηγής ο συγγραφέας. Ο Πέτρος παρουσιάζτηκε κ' άπεθεώθηκε.

Μετά τό τέλος της παραστάσεως, ο κόμης έκανε μιά έκπληξη

Φίλησε με παραφορά τα δακρυμένα της μάτια...

ΤΟ Δ'ΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

ΤΟΥ J. H. ROSNY

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΕΝΟΣ ΣΥΖΥΓΟΥ

Άχι, ποτέ δεν θα καταφέρω να κατηγήσω τον μπροστά μου τούδε Γαλλικό νόμο και τα Γαλλικά δικαστήρια! φώναζε ο Γολανδό Μόραγγ, διακόπτοντας τη συζήτη μας. Έλαβα άποφύη να παρουσιάσω κατ'τι Γαλλική δικαιοσύνη σε μία δίκη μου και έμνεμα πολύ ίκανοποιημένος απ' αυτή. Άκούστε την ιστορία μου και θα με δικαιολογήσετε.

Η δίκη, που σ' άναφέρε, έγινε κατά τον Άπρίλιο του 189...., δηλαδή τέσσερες μήνες από έκείνη μέρες ύστερ' από την ήμερα που, καθώς θα ξέρετε όλοι, σκότωσα την Έλλεν Δάργλιχτον και τό Ζάσπερ Μπόλντινγκ.

Την πρώτη την έγνώρισα στο άτιμώλο ελάνοις όταν έρχόμουν από τό Χάιμαξ. Ήταν μία όμορφη Σκωτσέζα με λαμπρό πρόσωπο, με μεγάλα μαύρα μάτια και με μαλλιά κατάμαυρα, σαν τσιγγάνας.

Πήγαινε να σ' άς πώς έχω πολύ εύεστατη καρδιά και γ' αυτό δεν άφρησα να αισθανθώ προς τη νεαρή μου συνταξιδιώτισσα μιά άκατακίρη έλξη, που την άντελήθη κ' αυτή σχεδόν άμέσως.

Η με Έλλεν έταξίδευε μαζί με την μητέρα της. Η οικογένειά της είχε ύποστη τελευταία μεγάλης συμφορές, απ' τις όποιες η βασηρη ήταν εκείνη που άπειλούσε άσπιδώς εκείνη την έποχή τον πατέρα της Έλλεν.

Ο άνδρας αυτός είχε καταστραφεί σε διάφορες καρδοσκαπικές επιχειρήσεις και, ύστερα από έπαιλημένες άποτυχίες, κινδύνευε τώρα να καταλήξει στη φυλακή και στην άτιμία, γιατί δεν είχε να πληρώσει τό χρέη του.

Την ιστορία αυτή μου τη διηγήθηκε η μητέρα της νέας, μία στωικής ήλικιωμένη γυναίκα, που κόντευε να τρελλάθ' κ' αυτή από τη συμφορά της.

Έγώ την άκουσα με ενδιαφέρον έξ αιτίας της κόμης της και όταν έδεβαίωθη ότι άγαπούσε πραγματικά την Έλλεν, ζήτησα πληροφορίες για τό ποιά που χρεαζόταν στον πατέρα της για ν' άποπασθ' η επέμβασις της δικαιοσύνης.

Μοι άποκρίθηκε πώς είχε ανάγκη από δύμωση ριψάς λίγες, ούτε σέλλιν παραάτω. Τα χρήματα αυτά δεν ήσαν λίγα, αλλά ούτε και άδύνατο να έξαιρεθόν.

Σκέπτημα δώδεκα όλόκληρες ώρες έπάνω σ' αυτό τό ζήτημα και τό άποτέλεσμα ήταν ότι όσο σκεπτόμουν, έννοιωθα την καρδιά μου να γίνεται πιο τρυφερή προς την Έλλεν. Την είχα έρωτευτεί γα κατ' πεία και μόλις βράδυνας, φρόντισα να την πετύχω μόνη της και να της μιλήσω.

Όταν έτελείωσα την έξομολόγησή μου, εκείνη με άπάντησε, ότι κ' αυτή με συμπάσινε πολύ. Άλλάξαμε τότε άρραβώνα κ' εγώ άνέλαβα μπρός στη μητέρα της την ύποχρέωση να δανείσω στον μύλλοντα πεθερό μου τό ποσόν που του χρεαζόταν.

Η επέμβασις μου σε μία τόσο κρίσιμη περίσταση, ήταν γ' αυτόν ένα δώρο πεσμένο απ' τον ήφον. Χάρης στά χρήματα που του έδωσα, όχι μόνο σώθηκε από την καταστροφή που τον περίμενε, αλλά άπύχθηκε γρήγορα την προηγούμενη άποσπαστική άποχή του και έξαναλόνυσε.

Αυτό όμως έβλε έλλη ιστορία και δεν πρότεινε ν' άπομακρυνθώ από τό θέμα μου. Είπα παραπάνω ότι άρραβωνιάστηκα με την Έλλεν. Και γα να της δώσω καιρό να με γνωρίσει καλύτερα, δέχτηκα ν' αναβάλουμε τους γάμους μας για έξη μήνες.

Έδώ όμως έβλε ανάγκη ν' άνοιξω μία παρένθεσι για τον φίλο μου Ζάσπερ Μπόλντινγκ. Αυτός ήταν ένας άνθρακας που είχε όμορφα γρηναία μάτια, βάθισμα κορυσιών και παρουσιαστικό που μπορούσε ν' άφρη στις γυναίκες.

Τό είχα παράσχει κατά την έποχή της γνωριμίας μας πολλές έκπληξεις, η σπουδαιότερη των όποιων ήταν ότι τον άνακούφισα από ένα μεγάλο χαρτοπαιχτικό χρέος, ενώ ήταν έτοιμος να τινάξει τό κεφάλι στη Μάρθα και της έπρόσφερε τό βραχιονά του.

— Όχι, έχαραστώ, του άποκρίθηκε αυτή με ψυχρότητα. Άπόψε να έπαυθ' τμή μου να βγώ στο πλάι του άνδρός μου...

Κ' όταν σε λίγο οι δυο σύζυγοι βρέθηκαν μόνοι στο σπίτι τους, η Μάρθα έσφιξε τό χέρι του Πέτρου και του ψιθύρισε με φωνή που έμνε από σπασμό κ' ένγνωση:

— Έπ' τέλους, σε κατάλαβα, Πέτρο... Συγχώρησε με τώρα!... Συγχώρησε με, άγαπητέ μου!...

Κ' ο Πέτρος την πήρε στην άγκαλιά του και φίλησε με παραφορά τα δακρυμένα της μάτια...

VICTOR MARGUERITE

Ο ίδιος ο Εισαγγελέας έλεγε πώς είχα έγκληματίσει με τό δικη μου...

διαβεβαίωσε των ότι ήσαν άδικοι και άλλοτε παρίσταναν τον θυμωμένο, που μπορεί ν' άναίρη από στιγμή σε στιγμή και να ριχτεί στους ύδριατός του, με την άπόφασι να χτυπήσει στα τυφλά.

Τους παρακαλούσε κ' έξαιρετική προσοχή και τους έδινε κάθε τόσο να σφίγγει από το χέρι. Γιατί δεν ήσαν γενναίοι, ούτε ο ένας, ούτε η άλλη. Μονάχα στο τέλος τους δήλωσα με ψυχρότητα, ότι η τύχη τους είχε αποφασιστεί από πριν και ότι βρισκόντουσαν μπρός σ' έναν άδυσωπτο έκδικητή.

Στην άρχη έμνειαν σάν παρόλντο απ' τό φόβο τους και δεν τόλμησαν ούτε καν να διαμαρτυρηθόν.

Όταν όμως σήκωσα τό περιστροφικό μου, έδωσαν τρομαχτικές κραυγές και δοκίμασαν να φύγουν. Είμαι δεινός σκαπευτής όμως και με δυο πυροβολισμούς τους έφρασα στον τόπο.

Ύστερ' απ' αυτό, όταν έφτασε η ήμερα της δίκης μου, οι ένοχοι του δικαστηρίου του Σηκούαν κ' έμναιναν άδικο, φυσικά, κ' ο Εισαγγελέας έλεγε πώς είχα έγκληματίσει με τό δικη μου...

Έννοείται ότι στην άπολογία μου άπέφρησα να τους παραστήσω σ' όλο τό βάθος της την πραγματικότητα και άρξέωθη να πω, ότι βρήκα άγκαλιασμένα σ' ένα έπαιλωμένο δωμάτιο τα δυο θύματα και τό σκώτωσα. Άν τους έλεγα την άλήθεια, ίσως οι ένοχοι να έμναιναν τό φόνο μου ως έγκλημα έκ προμελέτης...

J. H. ROSNY

μυαλά του στον άέρα, γιατί δεν είχε να τό πληρώσει.

Φαινόταν, ότι με άγαπούσε ειλικρινά και συχνά με βεβαίωνε με όρκω, ότι γα να μου δείξει τ' έν ένγνωσησύνη του, μπορούσε να διακινδυνεύει και

τη ζωή του ακόμα, άν του παρουσιάζονταν εύκαιρία.

Γα να ξαναγυρίσω τώρα στην Έλλεν, θα σ' άς πω ότι κατά τους τέσσερους πρώτους μήνες του άρραβώνα μας έπίστευα πώς μ' άγαπούσε. Η στάσι της τουλάχιστο άπέναντί μου, που ήταν πάντοτε θερμή και θοπεντική, δεν μ' άφρισε να ύποψιστώ τίποτε.

Μά, αλλοίμονο, η έρωτική αυτή εύτυχία μου ήταν ψεύτικη.

Και δεν άφρησα να τό άνακαλύνω αυτό...

Ένα πρωί, καθώς είχα πάει να έπισκεφθώ την μηστή μου, διέκρινε έξαφνα στην άρχη μιάς στοάς την Έλλεν Δάργλιχτον και τον Ζάσπερ Μπόλντινγκ να φιλιούνται στο στόμα.

Είπε άδύνατο να σ' άς περιγράψω ποιά ζάλη φοβερή μ' έπιασε κείνη τη στιγμή. Η πρώτη σκέψη που μου ήρθε, ήταν να έλατρω έναντιόν τους και να τους σκώτωσω στη στιγμή. Κάποια φωνή όμως από μέσα μου με συγκράτησε και, κατανικώντας τό ένστικτό μου, άποσύτηκα, χωρίς να με δοθ.

Εμείς οι Γολανδοί έχουμε αίμα π' όθεμο απ' όλους τους Άγγλους. Όλοι οι πρόγονοι μου φημιζόνταν πάντα για την μνησκακία τους και μπορού να πω, για την άγοριότητά τους.

Άφου λοιπόν βεβαίωθηκα με τα μάτια μου για την προδοσία της μηστής μου και του φίλου μου, άποφάσισα να έκδικηθώ, αλλά με μέσα άνάλογα της συμπεριφοράς των. Στην άρχη τους έκανα διάφορες παρατειστικές έρωτήσεις, μ' η Έλλεν με διαβεβαίωσε για τη φλογερότητα των αισθημάτων της προς έμένα και ο Ζάσπερ για την άγνότητα της φίλιας του.

Κατόπιν, βλέποντας πόσο είχε προχωρήσει η διαφθορά μέσ' στην ηλικία τους, άποφάσισα να φθάσω στα έσχατα. Μονάχα ένας δρόμος ύπηρε μ' έμνε π' ένα: να θεωρήσω τελειωμένη την περίοδο της μνηστείας και να παντρευθώ.

Αυτό έκανα, κύριοι. Έπληγα μάλιστα στί Παρίσι κ' έκανα εκεί τό γάμο μου. Η Έλλεν η περιπόλητη Έλλεν, ήταν πεία σύζυγός μου.

Έπειτα άπετάνην σ' ένα από τα μυστικά πρωτορεία που άναλαμβάνουν να προφυλάσσουν την τιμή των πολιτών και ο διευθυντής του, ένας παλινός άστονομικός, μ' έφοδίασε, αντί μετρωτάτης άμοιβής, μ' όλα τα άναγκαία πιστήριο που τό ζήτησα.

Γα να μην τό πολυλογώ, χάρις στο πρακτορείο αυτό, μ' έμερα συνέλαβα άγκαλιασμένους μέσα σ' ένα έπαιλωμένο δωμάτιο την Έλλεν Δάργλιχτον και τον Ζάσπερ Μπόλντινγκ. Δεν τους είπα άμέσως τίποτε, αλλά τους κράτησα σε μιά τρομερή άβεβαιότητα έκείνης όλόκληρης λεπτά, χωρίς να τους λέω τί έπρόκειτο να τους κάνω. Στο διάστημα αυτό μπόρε να πω, ότι άπόλαυσα όπως ήθελα τό θρίαμβό μου. Στην άρχη φαντάστηκαν, ότι θα περιερίζονταν να πάρω διαζύγιο.

Έγώ πάλι, άλλοτε έκανα, ότι ήστένα στις διαβεβαίωσης των ότι ήσαν άδικοι και άλλοτε παρίσταναν τον θυμωμένο, που μπορεί ν' άναίρη από στιγμή σε στιγμή και να ριχτεί στους ύδριατός του, με την άπόφασι να χτυπήσει στα τυφλά.

Τους παρακαλούσε κ' έξαιρετική προσοχή και τους έδινε κάθε τόσο να σφίγγει από το χέρι. Γιατί δεν ήσαν γενναίοι, ούτε ο ένας, ούτε η άλλη. Μονάχα στο τέλος τους δήλωσα με ψυχρότητα, ότι η τύχη τους είχε αποφασιστεί από πριν και ότι βρισκόντουσαν μπρός σ' έναν άδυσωπτο έκδικητή.

Στην άρχη έμνειαν σάν παρόλντο απ' τό φόβο τους και δεν τόλμησαν ούτε καν να διαμαρτυρηθόν.

Όταν όμως σήκωσα τό περιστροφικό μου, έδωσαν τρομαχτικές κραυγές και δοκίμασαν να φύγουν. Είμαι δεινός σκαπευτής όμως και με δυο πυροβολισμούς τους έφρασα στον τόπο.

Ύστερ' απ' αυτό, όταν έφτασε η ήμερα της δίκης μου, οι ένοχοι του δικαστηρίου του Σηκούαν κ' έμναιναν άδικο, φυσικά, κ' ο Εισαγγελέας έλεγε πώς είχα έγκληματίσει με τό δικη μου...

Έννοείται ότι στην άπολογία μου άπέφρησα να τους παραστήσω σ' όλο τό βάθος της την πραγματικότητα και άρξέωθη να πω, ότι βρήκα άγκαλιασμένα σ' ένα έπαιλωμένο δωμάτιο τα δυο θύματα και τό σκώτωσα. Άν τους έλεγα την άλήθεια, ίσως οι ένοχοι να έμναιναν τό φόνο μου ως έγκλημα έκ προμελέτης...

J. H. ROSNY

Σκίτσο του εν Παρισίοις μεγάλου Έλληνα ζωγράφου κ. Γαλάνη.
(Από το Λεύκωμα του κ. 'Αλ. Φιλαδέλφειος).

ΕΝΑΣ ΝΕΟΣ ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΘΙΑΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Α'.
ΤΑ ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ΒΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΤΟΥ Κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

Συνεχίζουμε την δημοσίευση των πλέον εκλεκτών σελίδων από το πολύτιμο Λεύκωμα της αειμνήστου δεσποίνης Βήτας Φιλαδέλφειας και του διακεκριμένου αρχαιολόγου, συγγραφέως και καλλιτέχνη κ. 'Αλεξ. Φιλαδέλφειος.

Και να πρώτα-πρώτα ένα τετράστιχο του μεγάλου μας ποιητού κ. Κωστή Παλαμά, άριστημένο στην Βήτα Φιλαδέλφειας :

«Όποιος κι' αν μίλησε, όποιος κι' αν είσαι κοίτα,
'Αλλοι την κραδούν ανοίξει κι' άλλοι την λένε Β ή τ α
'Η φύσις της επροίκισε σοφά την έμπορική της
Μ' όλα της τα τριαντάφυλλα και μ' όλη τη
(δουσία της).

'Ακολουθεί ένα αρχαίο ρητό του άλημονή-
του Προφύτου Θεοδώρου Δελιγιάννη :
«Όν' αν πριμην ούδενός λόγον έροτόν,
'Οστις κενάϊς έλπίσι θερμαίνεται
'Αλλ' ή καλώς ζήν ή καλώς τεθνηκέναι
Τόν ενγνήν χείρ».

'Ιδού τώρα ή συνέχεια του γνωστού μύθου
του Αισώπου για το τζιτζίκια και το μυρμηγκί,
γραμμένη στο Λεύκωμα από την εκλεκτή Γα-
λάνη συγγραφέα Γκν ντε Σαντελέο :
Ο ΤΖΙΤΖΙΚΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΥΡΜΗΓΚΙ
(Ανάκεια συνέχεια)

«...Ο τζιτζίκιας άπομακρύνεταν λυπημένος.
Τό μυρμηγκί τον φώναζε :

—Συγνώρεσέ με για τον άσχημο χαρακτή-
ρα μου ή δυσκολίες της ζωής μ' έχουν έν-
νευρϊσει. 'Εγώ εόν μεθυσμένος από τον ήλιο
τραγουδούσας, έγώ σκοτονόμουνα στη δουλειά
χωρίς να σταματήσω μία στιγμή για ν' άπο-
λάψω τον καιρό, όταν ό άγέρας είνε τόσο μα-
γευτικός για όλα τα πλάσματα.

—Γι' αυτό άξίζεις την ευτυχία να είσαι
πλούσιος, φώναζε ό άσυλλόγιστος τζιτζίκιας.
Γιατί να μη σε μιμηθώ κι' εγώ ; Τώρα που
ήρθε ό χειμώνας και που είνε πάρα πολύ άρ-
γία για να φρονιμύνομαι, πόσο είμαι μετανωι-
μένος για την τρέλλα μου...

—Όμως τό μυρμηγκί εξακολουθούσε να κυτ-
τάζει όλοένα τό σημαγμένο κάμπο.
—'Αλλοίμονο ! έλεε. Και ποιάς σοφ' λέει
πώς κι' εγώ δέν είμαι μετανωιμένος γι' αυτή
τη φρονιμάδα μου, τώρα που πέρασε τό καλο-
καίρι και δέν μου μένει πεία καιρός να κάνω
τρέλλες ;...

Και τό μυρμηγκί δούθησε τον τζιτζίκια δι-
νοντάς τον να φάη, αν και τον ζήλευε κάπως
και λυπόταν που ή θύμησις της έμμορφης ξε-
γνοιασιάς και της χαράς δέν μπορούσαν να
μοιραστούν άναμεταξύ των όπως ή μύγες και
τά σκουληκάκια...

Μάρτιος 1922.

'Ακολουθεί ένα ποίημα του γνωστού ποιητού Τρουφιέ, μεταφρα-
σμένο άριστοτεχνικά από τον διακεκριμένο λόγιο 'Αγγελο Βλάχο.
'Ιδού :

ΤΟ ΦΙΛΗΜΑ ΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ

(Τού J. Truffier)

Περνά τό τάγμα. Σείεται ό δρόμος και τραντάζει,
και μία ξανθή μικρούλα με μάτια δουρκωμένα
μπρός στο παράθυρό της για να τό
(ιδή προσβάλλει.

—'Ενα στρατιωτάκι τη έλέπει : «Α !
(έμένα,

λέει και καμαρώνει, έμένα θα κυτ-
(τάζει).

—'Εν' άλλο λέει τό ίδιο. Τό ίδιο λέν
(κι' οι άλλοι.

Κι' αυτός ό ταγματάρχης έσώκωσε
(τό μάτι
και έλεε με τό νού του : «Α, τήν
(ξανθούλα ! Νάτην,
χαμογλάει ! Ποιάς τάχα με τό χα-
(μόγελό της

Ο ζωγράφος κ. Γερανιώτης.
(Γελοιογραφία του κ. Ροίλου, από τό
Λεύκωμα του κ. 'Αλ. Φιλαδέλφειος).

ρίνεται' εδνυχισμένος ; Κανένας στρατιώ-
(της ;...

ή δεκανεύς ;... λοχίας ;... ή λοχαγός ;
(Σειρήνη

κυττάζει ή γαλόνι ;» Και στρίβει τό μου-
(στάκι,

«Α, και φιλή μās στέλνει. Για ποιών ;...»
(στον,

σηκώνουν και κυττάζουν όλοι τό κορι-
(τσάκι.

Μά κείνη, που θυμάται πώς έφυγε μία
(μέρα

με την γαλάζια κι' άσηρη σημαία στρατιώτης
ό Γιάννης, ό καλός της, κι' έπαιαν έκεί πόν,
κυττάζει τη σημαία με μάτι δουρκωμένο,

σ' αυτήν χαμογλάει και στο λευκό σταυρό της
στέλν' ή μικρή ξανθούλα φιλή χαρογμένη !

'Ιδού ακόμα μία επιστολή του άλημονήτου
ποιητού του «Ρομυρ», Γεωργ. Σοφιή, άποσταλεί-
στών άειμνήστο διευθυντή της «Αρχαίολογίας» κ. Βλα-
σίο Γαβριηλίδη, μέσον του κ. 'Αλ. Φιλαδέλφειος,
όστις έκράτησε στη συλλογή του τό πρωτότυπο :

Φίλτατε Βλάση,

«Σε παρακαλώ πολύ ή εις τό άμείνων φί-
λον ή εις τό του Σαββάτου να χαρήξής σ' ή
διδος όλίγας γραμμάς διά τον «Ρομυρ», προσέ-
των ότι την 23ην 'Απριλίου (τό Σαββάτο) έ-
ορτάζω την δεκαετηρίδα του «Ρομυρ» και ή-
χομαι τās εύχάς των φίλων, και πρώτα την ά-
κήν σου.

—'Αν και είμαι δέξιος πώς δέν θα έλθής, ή
τόντοίς σε προσκαλώ μετά του Φιλαδέλφειος ή
τό σπίτι μου τό έσπέρας της Κυριακής, όπου
θα γίνη μικρά συνάθροισις των στενών φί-
λων.

—'Ενεκα των σεισμών ή έσπερίς με τό ντε-
ρόσπαστα τό κακάωσσε.

—'Ο,τι θα γράψής, εί δυνατόν, ής κατα-
ρηθεί εις την πρώτην σελίδα.

Χαίρε
Γ. ΣΟΥΡΗΣ

Και για να ξανάρθουμε στην ποίηση, ιδού ένα
ξενόγλωττο ποίημα του άλημονήτου άρχαιολόγου
Σιλπιανος Πιττάκη, άριστημένο στον κ. 'Αλ.
Φιλαδέλφειο :

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

'Αλέξανδρος Φιλαδέλφειος,
ό ρήτωρ τε και συγγραφέας,
ό λάτρης των καλών τεχνών

κι' ιεροφάντης των μουσών,
κι' έρωτικό των μουσών,
κι' έρωτικό των μουσών,

«Ο εις την Δήλον και Κνωσσόν
λαλών με χιούμορ περισσόν
κι' εις 'Ολυμπίαν και Δελφούς
καταβαμβάζων τούς σοφούς,

—'Επαθεν από... λεύκωμα
και όμυλόν ή γράφων
ζητεί την θεραπείαν του
διά των... αυτογράφων !

'Ακολουθεί μία σειρά χαριτωμένων σκέψεων του διακεκριμένου
αρχαιολόγου κ. Γ. 'Αρβανιτάκη :

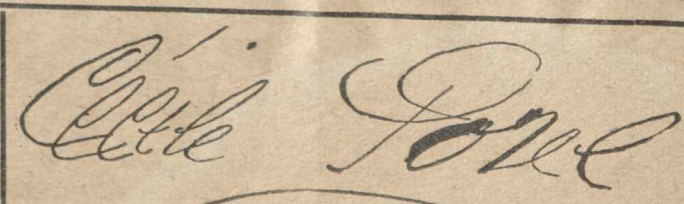
—Πήγα στην 'Ιερουσαλήμ κι' έχασα την ευσείδιά μου. Πήρα
στην 'Αθήνα κι' έχασα τον πατριωτισμό μου. Παντενύηκα κι' έχασα την
ήσυχία μου. Πέρασ' απ' τό τριαντάφυλλο
κι' έχασα τη βαλίτσα μου...

Γ. ΑΡΒΑΝΙΤΑΚΗΣ

'Ιδού ακόμα ένα γνωστό περί-
στος του καθηγητού του Πανεπιστημίου
κ. Μ. Τ. Μουφερόπουλου :

«Τών περισσότερων άδελφών ή
ροσ όμοιάζει με καμπανίτη : πώς
θόρυβος, πώς άφροσύνη, πώς άφρο-
συμία... και εις τό ποτήρι ένα άδελ-
φάκι κρασί !»

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : 'Η συνέχισή

'Η όπογραφή της μεγάλης Γαλλίδος καλλιτέχνης
Σεσίλ Σορέλ.
(Από τό Λεύκωμα του κ. 'Αλ. Φιλαδέλφειος).

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

Η ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΛΕΝΑΟΥ

Τα παιδικά χρόνια του ποιητού. 'Η πρώτες έμπνεύσεις του. 'Όπου έλες ή έπιστήμες του... βρωμάνε ! Τά κόκκαλα του νεκροταφείου. 'Η νυχτερινές φωνές του άδελφου δείου. Τό πρώτο τραφερό είδύλλιο του Λέναου. 'Όπου ένας Έλληνας έμπορος του κλέβει τη φίλη του. 'Ο θάνατος της μητέρας του. Τό ταξίδι στην 'Αμερική. Τό ναύαγιο του συνοικισίου με τη δημαρχεπούλα. 'Η τρέλλα του Λέναου, κτλ. κτλ.

Σκίτσο του κ. Γα-
λάνη.
(Από τό Λεύκωμα
του κ. 'Αλ. Φιλα-
δέλφειος).

Νικόλαος Λέναου, ό όποιος θεω-
ρείται σήμερα ως ένας από
τους μεγαλύτερους ευρωπαίους
ποιητές του περασμένου αιώ-
νος, γεννήθηκε στις 13 Αύ-
γούστου 1802. Οι γονείς του
ήσαν γεωμανικής καταγωγής,
αλλά βοσκόντουσαν έγκατε-
στημένοι από χρόνια κοντά στο
Τεμεσάρ της Ούγγαρίας.

'Ο πατέρας του Νίπες ντε
Στερελάνου, ήταν παλός ά-
ξιωματικός των δραγόνων, ό
όποιος είχε άποσπείρει απ' τό
στράτευμα κι' ό όποιος με τη
συνταξί του και με τά εισο-
δήματα του προσπαθούσε να
ζή όσο τό δυνατόν καλύτερα.
Μά πέθανε πολύ γρήγορα κι'
άφησε τη γυναίκα του και τό

παιδί του σε μία κατάσταση καθόλου εύ-
χάριστη οικονομικά. Τότε ή μητέρα του
Λέναου, μία γυναίκα γλυκύη και του-
φερή, μά άδύνατη στο χαρακτήρα και
συντριμμένη από τίς δυστυχίες, άρχισε
ν' ασχολείται με τη μόρφωση και την

απατροφή του παιδιού της. Μά μάλλον κακό
ήταν δέν καταλάβαινε καθόλου απ' αυτά τά
πράγματα.

'Η μητέρα του Λέναου, έπειτ' από πέν-
τε χρόνια μετά τό θάνατο του πρώτου της
αγαπού, στις 1811, παντρεύτηκε κι' ένα γι-
αυρό του Τοκαί, όπου κι' εγκαταστάθηκε με
τά παιδιά της.

Τό όραμα αυτό μέρος με τ' άτέλειωτα
καύσιμα του «όπου-όπου» λέει σε μερικούς
συναγματούς του ό ποιητής—τά διάφανα κύμα-
τα του ποταμού Μαρνόντρονκ ενώνονται,
συμμερίζοντας πρόσχαρη, με τά πράσινα
κυματά του Βέις, όπου τά σταφύλια άρι-
μύων άπάνω στις ήλιολουμένες δονου-
λεργίες, όπου οι ούσαροι καλλιάζουν τρα-
γουδώντας, άνάμεσα από τίς έρμης πεδι-
άδες κι' όπου οι άστρίγγανοι κάνουν ν' ά-
ντηρούν γέλω τους ή άγριες μελωδίες τους»,
—τό όραμα λοιπόν αυτό μέρος γοήτευσε τό
Λέναου (ό όποιος είχε περιορίσει τό πατρικό
του όνομα Στερελάνου στις τρεις τελευταίες
του συλλαβές) και του έδωσε τά θέματα των
πρώτων του τραγουδιών.

Έπειτα από λίγα χρόνια, ό ποιητής έφυ-
γε από τό Τοκαί και πήγε στη Βουδαπέστη
για να συμπληρώσει τίς σπουδές του. Έκεί ό-
μως καμιά σχεδόν έπιστήμη δέν του άρεσε
κι' εγκατέλειπε τη μά για να σπουδάσει την
έλληνική. Έτσι σπούδασε διαδοχικά φιλοσοφία,
ποίηση, λατινική κι' άγγλονομία.

'Ο Λέναου ήταν από μικρό παιδάκι πολύ
αυτισμένος. Με τό παρασκακό τό δάσκαρο τον άνέβαιναν στα μάτια
κι' ένα άσχημο περιστατικό μπορούσε να τον θλίψει θανάσιμα. Στη
Βουδαπέστη, ή εύαισθησία του αυτή μεγάλωσε ακόμα περισσότερο
και δέν άφαινε να μεταβληθή σε μία βαθιά μελαγχολία, ή όποια συ-
νηγό τον άποκρίωνε απ' τον έξωτερικό κόσμο για να τον οδη-
γήσει στο τέλος στην τρέλλα.

—'Όσο συνετέλεσε πολύ σ' αυτό και τό σπίτι στο όποιο κα-
τασκεύασε. Τό σπίτι αυτό, που τό τό είχε νοικιάσει ή μητέρα του,
ήταν ένα παρακαλίσιο που είχε διαρρυθμισθεί σε κατοικία και βου-
δαπέστη την έποχή εκείνη να έπισκεφθούν τον Λέναου, δεβαίνονταν πώς
έκλειαν ακόμα όλίγοντα κόκκαλα πεθαμένων άπορριμένα απ' τη
δύσχη ή γεμάτα χρόνια να έζέχουν απ' τη γή.

Έτσι, φυσικά ήταν ένα τέτοιο περιβάλλον να έπηρεάσει τον εύ-
αίσθητο ποιητή. Έκτός αυτού, τον έπηρεάσε με τίς άνόητες διδα-
σκαλίες του και κάποιος θείος του, φανατικός άθεος, τον όποιος είχε
έως καινούρια του και μαζί με τον όποιο συγκατοικούσε. 'Ο θείος του
ήταν τόσο άθεος που χώριζε τό δομάτιό του από του άνεψιού
του και φώναζε στο Λέναου :
—Ναι, κομμάσι ;

—'Όχι, θείε μου, του άπαντούσε ό ποιητής.

Τότε ό θείος του του φώναζε ακόμα πιο δυνατά :

—'Έχε υπ' όψει σου, αγαπητέ μου άνημέ, ότι παρ' όσα κι' αν
σου λένε, δέν υπάρχει Θεός ! ***

Μετά τη Βουδαπέστη, ό Λέναου πήγε στη Βιέννη. Έκεί ό ποι-
ητής γνώρισε για πρώτη φορά τον έρωτα. Άγάπησε τρελλά, παρό-
μοια μία μικρούλα και χαριτωμένη γκρίζεττα, ή όποια έδειξε πως
άνταποκρίνεται στο άσθημά του.

Τέσσερα χρόνια έζησαν μαζί οι δύο έρωτευμένοι, τά τέσσερα πιο
ευτυχισμένα χρόνια της ζωής του Λέναου. Δέν έλειψαν δέβαινα κατά
τό διάστημα αυτό ή θλίψεις, γιατί ό Λέναου ήταν τρομερά ελπίδου-
πος, αλλά πάντως ή ευτυχία που εύρισκε μέσα στην άγρυπλία της ά-
γαπημένης του τον έκανε να τά ξεχνάει όλα...

Μά έξαφνα, ένας πλούσιος Έλληνας έμπορος γνώρισε τη φί-
λη του ποιητού. Έκείνη θαμτώθηκε απ' τά δώρα του, κι' έγκατέ-
λειψε χωρίς καμιά τιμή τό φτωχό ποιητή για ν' ακολουθήσει τον
πλούσιο Έλληνα έμπορο.

'Ο Λέναου λίγο έλειψε να τρελλαθή τότε από τη θλίψη του. Σάν
να μην του έφτανε δέ ή συμφορά του αυτή, έπειτ' από λίγες μέρες
πέθανε κι' ή μητέρα του, την όποια λάτρευε όσο τίποτε άλλο στον
κόσμο. Τό νέο αυτό πλήγμα ήταν ακόμα πιο τρομερό απ' τό πρώτο,
και τον συνέτριψε. Τότε μάλιστα έγραψε και τούς παρακάτω στί-
χους του, οι όποιοι φανερόνουν την ψυχική του κατάσταση :

—'Εχω στην καρδιά μου μία θαυρία λαζωμάτια—και θα την
έχω σιωπηλός ως τη στενή μου μέρα.— Τή νοιώθω πάντα πιο
θαυρία να μ' άφανίξη και να μου λιγοστεύη τη ζωή από ώρα
σε ώρα». ***

Κατά τό 1832, ό Λέναου, έντελώς έξαφνα
κι' άπροσδόκητα, άνήγγειλε στους συγγενείς
του, ότι σε λίγες ημέρες θα έφευγε για την
'Αμερική. Σκόπευε να εγκατασταθή εκεί, να
γίνη καλλιεργητής και να γνωρίσει συγχρό-
νως τη χώρα της 'Ελευθερίας, ή όποια τρα-
βούσε πολύ κατά την εποχή εκείνη τους ευ-
ρωπαίους διανοούμενους. Έστειλε μάλιστα σ'
ένα φίλο του, ό όποιος βοσκόνταν στο Σικά-
γο, ένα άρεκέτα σημαντικό ποσό για να του
άγοράσει μία άγορρία και συγχρόνως πήρε
κι' ό ίδιος σ' ένα πλοίο διευθυνόμενος προς
την άνεξερεύνητη χώρα.

Μά μόλις έφτασε εκεί, διό μεγάλες άπο-
γοητεύσεις τον έπεριέμεναν. Έν πρώτους ό φί-
λος του, στον όποιον είχε στείλει τά χρημα-
τά για να του άγοράσει την άγορρία, τά είχε
κατασπαταλήσει κι' είχε έξαφανισθεί, κι' έ-
πειτα, ή 'Αμερική δέν ήταν ή χώρα της 'Ε-
λευθερίας όπως φανταζόταν, αλλά ή χώρα
της χριστιανικής τυραννίας, της τυραννίας του
χρήματος. Γομφώντας μάλιστα τίς έκπαι-
σεις του κάτω λέει : «Για να συλλάβή ένας
άνθρωπος την 'Αμερική, φτάνει να μάθι ότι
δέν έχει ούτε άθήδονια, ούτε... κρασιά !...»

'Ο Λέναου, μετά τίς πρώτες αυτές άπο-
γοητεύσεις, έσκέπτετο να έναγωνισθή σάν κα-
λλιεργέας στην Εύραση.

Κατά τά χρόνια που άνακολούθησαν, ό ποιητής είχε δύο-τρεις ψυ-
χιαστικές περιπέτειες, καθόλου εύτυχίες, ή όποιες έξηχρήσαν τη
χαριότερη έπίδοσή σ' αυτόν... Μία παλιά φιλένδα του μάλιστα, ή
Σοφία Λέβενταλ, του είχε προσκολληθεί τόσο—μολονότι δέν τους
συνέδεε πεία κανένα άσθημα—ώστε, έπειδή αυτή άρριόταν ν' άπο-
μακρυνθή από κοντά του, καταπλήρησε ένας πρώτης τάξεως γάμος
του Λέναου με την κόρη του παλαιούτου δημαρχού της Φραγκφούρ-
της, Μαρία Βέρχεντε. 'Ο γάμος αυτός, ό όποιος άσφαλώς αν έποε-
ματοποιείτο θα έσώσει τον ποιητή, με τη ματαιωσί του τον έκανε να
νοιώσει τά πρώτα συμπτώματα της τρέλλας. Έπί πολλές ημέρες, με-
τά τό ναύαγιο του συνοικισίου, ό Λέναου πλανιόταν στην έσχατη κα-
τέχνη από μί' άπερίγραπτη άπελασία, που την διέκοπαν κάθε
τόσο τρέλλες και πένθιμες έκρήξεις εύθυμίας.

Συγχρόνως οικονομικάς στενοχωρίες έπεδεικνύσαν την κατάστα-
ση του και στο τέλος τό λογικό του άκούσιον έντελώς και περιέπεσε
σε μία κατάσταση ήλιθιότητας. Τά τελευταία του λόγια που τρέλλα-
θεί ήταν μία ακόμα εκδήλωση του θανάσιμου του προς τη φύσις :

—'Οραός !... 'Οραός !... έλεε, κυττάζοντας τον ούρανό.
'Ο Λέναου πέθανε στις 23 Αύγουστου 1850 στο 'Ασπλο Φρεν-
παθόν της Βιέννης, σε ήλικία 47 έτών.

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΕΝΑΣ ΥΔΡΑΙΟΣ ΗΓΕΜΩΝ ΤΟΥ ΑΛΓΕΡΙΟΥ

Έλληνες που τούρκεσαν και δολοφονήθηκαν. Η άρπαξη του μικρού Νικηφόρου απ' τους Άλγερινους πειρατές. Στα χέρια του κουρσάρου Μουσταφά Ρέις. Όπου ο Νικηφόρος γίνεται Γιουσέφ. Τά κατερθώματά του. Όπου η Μεσόγειος τον τρέμει. Ο Γιουσέφ μπής της Άλγερίας. Η σχέση του με τους Έλληνες. Ένας άλλος Έλλην ηγέμης του Άλγεριου. Ο Μάμυ Μοχαμέτ που αιχμαλώτισε τον Θερβάντες, κ.τ.λ.

ΕΙΝΕ γνωστό βέβαια το παιδομάζωμα, ή τρομερή αυτή φορολογία του αίματος, που επέβαλαν οι Τούρκοι στους Χριστιανούς, αφού έγκριναν την Κωνσταντινούπολη. Από τα Έλληνόπουλα αυτό, που με τη βία έτούρκεσαν, βγήκαν διάσημοι στρατηγοί και ναύαρχοι και διπλωμάτες για την Τουρκία. Έκτός όμως από τα παιδιά αυτά, και πολλά άλλα μάζωσαν οι Τούρκοι και οι Άλγερινοί πειρατές, επιχειρώντας πειρατικές επιδρομές στα Έλληνικά παράλια. Τα πειρατικά αυτά καράβια προσήγγιζαν κάπου κι αφού άρπαζαν όλα χρήματα κι άλλα αντικείμενα μπορούσαν, μάζωσαν έπειτα και άρκετους νέους και νέες και τους πήγαιναν στην Ανατολή, όπου γινόταν τακτικά εμπόριο δούλων κι εκεί τους πουλούσαν στους πλουσίους.

Οι διάφοροι ξένοι περιηγητές μας άφησαν περιέργες περιγραφές των παζαριών αυτών, καθώς και εικόνες που δείχνουν τις ταπεινότητες που ύφισταντο τα δυστυχισμένα αυτά πλάσματα, τα οποία είχαν την άτυχία να πέσουν στα χέρια των βαρβάρων άπιστων.

Το 1611, ένα Άλγερινό πειρατικό καράβι άρραξε στην Ύδρα. Η Ύδρα ήταν τότε ένα πολύ φτωχό και άραιοκατοικημένο νησί. Πολύ αργότερα, στα μέσα μόλις του δεκάτου αιώνου αιώνας, κατόρθωσε να πλουτίσει και ν' αποκτήσει έμπορικό στόλο δυνατό. Κατά το 1610 ζούσαν εκεί μερικοί φαράδες μόνο. Οι Άλγερινοί κουρσάροι λοιπόν, αφού μάζωσαν, τι μπόρεσαν απ' τους δυστυχισμένους Ύδραίους, άρραξαν και μερικά παιδιά κι έφυγαν. Ένα απ' αυτά ήταν κι ο Νικηφόρος, δέκα χρόνων παλληκάρι, γιος ενός φαρά. Τον άρραξαν ενώ έπαιζε στ' αερογιάλι, μακριά απ' την πόλη, μαζί κι άλλα παιδιά συνομηλικά του.

Όταν οι πειρατές έφτασαν στο Άλγερί, μάζωσαν στο παζάρι όλα τα παιδιά που είχαν αιχμαλωτίσει στο ταξίδι τους και τα έδωσαν για πούλημα. Κατά καλή του τύχη, ο Νικηφόρος τράβηξε την προσοχή του Μουσταφά Ρέις, ενός περίφημου πλούσιου κουρσάρου. Η έξυπνη φυσιογνωμία του, τα γλυκά και ευγενικά χαρακτηριστικά του έκαναν αντίποινα στον άγριο πειρατή, ο οποίος τον αγόρασε για σκλάβο του.

Ο Μουσταφά Ρέις συμπαθής αμέσως το σκλάβο του, τον πήρε μέσα στο καράβι του και τον είχε σαν ψυχοπαίδι του. Γεννημένος θαλασσινός, ο Νικηφόρος δεν άργησε ν' αγαπήσει τη θάλασσα και να διακριθεί, μολοντί μικρός ακόμα, στο δύσκολο κι επικίνδυνο επάγγελμα του πειρατού.

Όταν γύρισαν από το πρώτο ταξίδι τους στο Άλγερί, ο Μουσταφά Ρέις, που έδειχνε έξαιρετική αγάπη γι' αυτόν, τον άλλαξε σίτησε, τον έκανε Μουουλιμάνο και του έδωσε το όνομα Γιουσέφ.

Έτσι ο Ύδραίος αυτός δεν άργησε να ξεχληθεί σε περίφημο κουρσάρο και τ' όνομά του το νέο, το τούρκο, γήινος ο τούρκος των θαλασσινών. Ο Μουσταφά Ρέις τον θαύμαζε τόσο, ώστε του έδωσε για γυναίκα του την πολυαγαπημένη κόρη του, τον έλευθερώσε και τον παραχώρησε τα πειρατικά του καράβια, γιατί αυτός είχε πλουτίσει αρκετά κι ήθελε να περάσει τα γερμάματά του ήσυχος κι ευτυχισμένος.

Από τότε αρχίζει το ένδοξο στάδιο του Γιουσέφ. Η Μεσόγειος τον έτρεμε, ή δύναμή του αύξανε καθημερινώς και τα πλούτη του μεγάλωναν μαζί με τη φήμη του. Δεν άργησε δὲ να γίνει ένας από τους δυνατότερους και πλουσιότερους Ρέις της Άλγερίας. Κι' ο ίδιος ο Σουλτάνος, μαθαίνοντας τα κατορθώματά του και την ανδρεία του, ζήτησε να τον γνωρίσει και να τον κάνει φίλο του. Έτσι ο Γιουσέφ πήγε στην Κωνσταντινούπολη, όπου τον δέχτηκαν με μεγάλες τιμές.

Στο Άλγερί, κατά την εποχή εκείνη, είχε γίνει επανάσταση εναντίον του Τούρκου διοικητού Άχμέτ πασά. Οι Γεντίσσοροι, που δεν τον χόρευαν, τον έπασσαν και τον έστειλαν στο Σουλτάνο στην Κων-

σταντινούπολη κι' ο Σουλτάνος, για να τους εύχαριστη, διέταξε να τον στραγγάλισαν. Τότε ακριβώς βρήκε την ευκαιρία ν' αναβίξει κι' ο γιος του φτωχού φαρά της Ύδρας. Στο Άλγερί είχε μπει κόμμα και πολλούς όπαδους, οι οποίοι, έπειτα από το σπρωγμένο του Άχμέτ, τον άνακήρυσαν Μπέη του Άλγεριου. Ο Σουλτάνος, που τον γνώριζε και τον θεωρούσε άφοσιωμένο φίλο του, εύχαρίστησε χιτρε την εκλογή του. Κι' έτσι το 1647 ανέθηκε ο Ύδραίος Νικηφόρος στο θρόνο της Άλγερίας, με τον τίτλο Γιουσέφ Ρέις Μπέη.

Ποιός θα έλεγε στο φτωχό παιδί, που ξεπύλωτο έπαιζε στο αερογιάλι της Ύδρας, ότι θα ερχόταν ήμερα, που θα γινόταν ήγέμης. Μιά τέτοια προφητεία, μόνο γέλια έφαιναν κι τα προαίτια. Η όμως...

Η ήγemonία του ύψηξε από τις περιφημότερες και ευχέλους για το Άλγερί.

Φρόντισε ν' αύξησει το στόλο της χώρας του, να όργανώσει και το Άλγερί και ν' αναπτύξει το εμπόριο του με τις άλλες χώρες.

Έχτισε στο Κασμάτ, το θαυμαίο τζαμί, που έμεινε γνωστό κι το όνομά του «Τζαμί του Σιδη Γιουσέφ». Το σχέδιο και την εκτέλεση του τζαμιού αυτού ανέθεσε στον Έλληνα αρχιτέκτονα Χριστόδουλο. Οι ιστορικοί του Άλγεριου, από τους οποίους παίρνουμε τις περιγραφές αυτές πληροφορίες για την παράδοση ζωή του Έλληνα πειρατή, δεν λένε αν ο Γιουσέφ θυμόταν και την εποχή της δόξας του την Έλληνική πατρίδα.

Η Άλγερία τεχνίτη να του πλίσσεν το περιήγαγε αυτό τζαμί, μιάς έτοιμα να υποθέσουμε ότι μολοντί άλλαξε σίτησε και δόξαρισε. Ο Μουσταφά Ρέις, εν τούτοις δεν έληξε την Έλληνική καταγωγή του.

Από άλλες πηγές μαθαίνουμε πρόφαση, ότι στα τέσσερα χρόνια που βασίλευσε, ο Γιουσέφ έπληρε στο Άλγερί πολλούς Έλληνες εμπόρους από την Κωνσταντινούπολη και τη νησιά του Αιγαίου και τους είνεσε σημαντικά, γενόμενος προστάτης των. Παύλες φορές μάλιστα τους καλούσε στο παλάτι του και τους μιλούσε για την Ελλάδα. Ο ιδιαίτερος γιατρός του ήταν Έλληνας από τη Σαλονίκη και τόση έπικροση είχε επάνω του, ώστε ο Γιουσέφ τον συμβουλευόταν, όχι μόνο για την υγεία του, αλλά και για τις υποθέσεις της χώρας του.

Ο γιος του Ύδραίου φαρά, ο πατέρας ρος ήγemon του Άλγεριου, πέθανε το 1650 στο παλάτι του στο Κασμάτ. Ένας Σουλτάνος έλαβε τον τόν φαρμάκωσε πάνω στην διαδοχή του.

Ο Γιουσέφ δεν ήταν ο μόνος Ρέις που κατήγετο από Έλληνες. Κι' ένας άλλος κι κόμη ήγemon του Άλγεριου ήταν Έλληνας καταγωγής, ο Μάμυ Μοχαμέτ, που βασίλευσε...

σε ένα μόνο χρόνο, (1584-1585). Αυτός ήταν γιος ενός Άλγερινού και μιάς Χριστιανής Έλληνίδος από την Ήπειρο. Η μητέρα του μάλιστα τον είχε ανατρέψει ως Χριστιανό δροβόδο. Άρραξε όμως, όταν μεγάλωσε, γίνηκε Μουουλιμάνος. Γι' αυτό δὲ και πού δωσαν το άραβικό παρατσούκλι «Έλ-Βουλταίν, το οποίο σημαίνει «ό-άνησιθόρηκος». Κατά περιγραφή σύμπτωση, ο Έλληνας αυτός έφτασε σιδηροκόπος Μάμυ Μοχαμέτ ήταν ο ίδιος που, επί κεφαλής του αλγερινού στόλου, έλαβε μέρος στην περίφημη ναυμαχία της Ναυπάκτου το 1571, όπου όλοι οι Χριστιανικοί στόλοι ενώθηκαν να πολεμήσουν τον πανίσχυρο Τούρκικο στόλο και τον σύντριψαν. Ο Μάμυ Μοχαμέτ, εν τούτοις, όχι μόνον κατόρθωσε να ξεφύγει από την παλαιότητα αλλά και αιχμαλώτισε αργότερα ένα Ισπανικό καράβι που κατέφερε μαζί με το Χριστιανικό στόλο. Και στο καράβι αυτό ήταν καπετάνιος ο μέγας συγγραφέας του αθάνατου «Δον Κιχόττε», ο Μιχαήλ Θερβάντες, ο οποίος σύρθηκε στην Άλγερία σκλάβος του για πολλά χρόνια και υπέφερε φρικτά βασανιστήρια.

Ο Μπέης του Άλγεριου.

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΑΝΝΑΜΠΕΛΛΑΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

ΑΛΛΑ ο Ιππότης χαμογέλασε, χωρίς να απαντήσει.

—Θέε μου! Και δεν μου το έλεγες; Εξακολούθησε ο γέρο Παρνταγιάν. Μά, τέλος πάντων, άς έρθουμε τώρα στον Γκαλαώφ. Έννοείται ότι δεν θα τον πουλήσω. Το άλογο αυτό είνε πολύτιμο και θα μιάς φέρη ευτυχία...

—Υστερ' απ' αυτή τη συνομιλία, ο πατέρας κι' ο γιος αποχωρίστηκαν και διευσθύνθηκαν ο πατέρας στο «Ξενοδοχείο της Μάντιντζας» και ο γιος στο μεγάλο Μονιμορανού.

Μόλις ο Ζάν Παρνταγιάν έφτασε με τη συνοδεία του Πιπύ στο μεγάλο, παρουνιάστικον στον σταθμό Φραγκίσκο.

—Έξωχώτατε, του είπε με άφελεια, το πρόσωπο που θα με φιλοξενούσε, λείπει απ' το Παρίσι. Δέχονται συνεπώς τη φιλοξενία σας.

Ο Φραγκίσκος ντε Μονιμορανού, χωρίς να πη τίποτε, πήρε το χέρι του νέου και τον ώδηγησε σ' ένα πολυτελές δωμάτιο.

—Ιππότη, του είπε, μόλις μπήκαν εκεί, ένα βράδυ ο Έρρικος Β', ο πατέρας του βασιλιά μας, ήρθε εδώ να έπισκεφτεί τον ντε Μονιμορανού. Άρχισε να μιλάει με τον πατέρα μου για μάχες και για πολέμους και τους πήρε ή νύχτα. Έπειδή φοβόταν να γυρίσει πάλι στα Λούβρο, πέρασε τη νύχτα του στο μεγάλο μας και κοιμήθηκε μέσα σ' αυτό το δωμάτιο, στο οποίο δεν ξαναπλάγιασε κανένας άλλος εκτός απ' αυτόν. Το δωμάτιο λοιπόν αυτό το θέτω και τώρα στη διάθεσή σας, γιατί σας εκτιμώ εξίσου κι' ένα βασιλιά και σας ευγνωμονώ για την τιμή που μου κάνετε.

Υστερ' απ' αυτή την αποροδοκτική φιλοφρόνηση ο Φραγκίσκος ήρθε να δώσει τις απαραίτητες διαταγές στους υπηρέτες, λέγοντάς τους να θεωρούν τον Ιππότη ως έπίσημο φιλοξενούμενο του.

Ο Ζάν που δεν φανταζόταν ποτέ να βρή τέτοια ύποδοξη, είχε καταπλήκτος.

Την ίδια ακριβώς ώρα που συνέβαιναν όλα διηγουμένα παραπάνω στον Ιππότη Ζάν Παρνταγιάν, ο πατέρας Παρνταγιάν έφτασε στο Ξενοδοχείο της Μάντιντζας, πήρε στην κοζίνα και ρώτησε τον Λαντό:

—Πού είνε ο Γκαλαώφ, μαστρο-Λανδού;

—Διάβολε! Πού άλλο! Θέλετε να πάω παρά στο σταύλο; Ο άνθρωπος όσος που πληρώσατε...

—Σε ποιόν σταύλο; Λέγε γρήγορα.

—Δεξιά από την αυλή. Είνε ο καλύτερος σταύλος μας...

Ο Παρνταγιάν έτρεξε προς τα εκεί οδηγούμενος από τον Λαντό, ο οποίος του έδειξε ένα ωραίοτατο άλογο.

—Ορίστε ο Γκαλαώφ, του είπε. Άλλά τί έτοιμάτε με τον χτυπημένο;

—Για να σου πώ, κώ Λανδού. Με παρακαλώ μ' αυτό το υποκείμενο! Αποκόπησε ο Παρνταγιάν που πάλανε κούλας το άγαπημένο του ζώο.

—Δεν λέω πως είχατε άδικο, κύριε Παρνταγιάν.

—Τι ταπεινός τότε;

—Θέλω να πώ ότι δεν πέθανε.

—Α, τον άδικο! Άλήθεια; Και τί τον έπαι;

—Γι' αυτό ίσα-ίσα ήθελε κι' εγώ να σάς πω. Αφού φάγατε έτρεξε κοντά στον υποκείμενο ντ' Αστεριόν, τον σήκωσε από κάτω, τον παρακατέθηκε και συνήθε. Είπε λοιπόν τότε ότι θα του πληρώσατε άκριβιά αυτό που έπαι.

—Χαρά στο παλληκάρι! φώναξε ο γηραιός παρακατέθηκε τον Γκαλαώφ από το σταύλο.

—Είπα ακόμα ότι δόσε σταλαμισιές αίμα στον έξ αίτιας σας, άλλες τόσες διάνεζε δ' ά-ά-ά-ά.

—Να του πώ ότι θα δυσκολευτή να το περπατήσει γιατί δεν έχω αίμα... διαβόημο!

—Επειτα ζήτησε να τον πάρουν και να τον μεταφέρουν στο μεγάλο Μέση.

—Διάβολε! Αυτό είνε από τ' άγρια! φώναξε ο Παρνταγιάν. Ελπίζω όμως ότι ο Γκαλαώφ θα τα κανονίσει όλα μιά χαρά.

—Τι, κύριε, ο Γκαλαώφ θα γιατρέψει την καρδιά του υποκείμενου; ρώτησε με κατάπληξη.

ο άπολύτως ξενοδόχος.

—Έχε υπομονή και θα το μάθης. Σ' αφήνω για τώρα, κώ Λανδού, και να με συμπιάσς για την ενόχληση...

—Κι' εκείνος ο μικρός λογαριασμός, κύριε; Μου είχατε δώσει την υπόσχεση ότι...

—Α, μα το Βαραβά, έχεις δική! Τι να σου πώ όμως; Είσαι άτυχος άνθρωπος. Τι θέλεις να σου κάμω, αφού όλα χρήματα είχα τρώσει όλα στην κορά Κατώ; Έννοια σου όμως, άλλος θα φροντίσω και για σένα...

—Δεν μου αφήνετε τουλάχιστο τ' άλογό σας; ψέλλισε ο ξενοδόχος.

—Ναι, αλλά το ευγενικό αυτό ζώο θα μου χρειαστεί για την θεραπεία της πληγής του υποκείμενου...

Και λέγοντας αυτά ο Παρνταγιάν καθάλλικε τον Γκαλαώφ και άνεχώρησε καλπάζοντας.

Υστερ' από μισή ώρα έφτασε στο μεγάλο Μέση και παράδωσε τον Γκαλαώφ στον αρχιπλοκόμο Γαγιώ, ο οποίος άναγνώρισε αμέσως το φεαίο και περήφανο άλογο του στρατάρχη κι' έπαυσε το κεφάλι του για να βρή κατά ποιά περιγραφή σύμπτωση βρέθηκε στα χέρια αυτού του ανθρώπου που τον φοβόριζε ότι θα του κόψει τ' αυτιά.

—Μάθε, φίλε μου, ότι τ' αυτιά σου κινδυνεύουν πάντα, του έ-πενημίσε ο Παρνταγιάν. Άν θέλεις λοιπόν να τάχης γερά, φρόντισε να περιποιησαι καλά τον Γκαλαώφ και να του δίνης άφθονη τροφή.

Κατόπιν ο Παρνταγιάν ανέθηκε και παρουσιάστηκε στον στρατάρχη Έρρικο Μονιμορανού.

—Σε περιμένα για να κανονίσουμε διάφορα ζητήματα, του είπε ο Μονιμορανού μόλις τον είδε.

—Και πρώτα-πρώτα την υπόθεσι ντ' Αστεριόν, δεν είν' έτσι; ρώτησε ο Παρνταγιάν.

—Διάβολε! Εγώ σάς είχα συστήσει να γίνετε φίλος του και σεις μου τον στέλνετε σ' έλκεινή κατάσταση. Μά δεν καταλαβαίνετε, ότι έτσι μου άρραφεύτε έναν πιστό και γενναίο φίλο;

—Ναι, αλλά σάς ξαναφέρνω έναν άλλον, έξωχώτατε!

—Πού είνε; ρώτησε κάπως ταραγμένος ο στρατάρχης.

—Στο σταύλο, έξωχώτατε! Άν θέλετε, λάβετε την καλύτερη και τον κόπο να κατεβήτε στο σταύλο.

Ο στρατάρχης άκολούθησε τον Παρνταγιάν, ο οποίος μόλις κατέβηκε κάτω, άνοιξε την πόρτα του σταύλου και χωρίς να πη λέξι έδειξε τον Γκαλαώφ.

—Το παλιό μου άλογο που κέρδισα μαζί του τόσες μάχες! φώναξε κατάπληκτος ο στρατάρχης. Ποιός μου τώφερε πίσω; Έσείς;

—Μάλιστα, έξωχώτατε. Μου το χάρισαν έμένα, όπως το χαρίζατε άλλοτε κι' εσείς. Εκείνος ο οποίος μου τώωσε είνε ο Ιππότης, ο οποίος κάποτε βράδυ που σάς έπετάνε μερικοί άρχοντες μπήκε στη μέση και σάς έσωσε με κινδύνο της ζωής του.

—Ναι, αλήθεια. Ένας άγνωστος μου έσωσε τότε τη ζωή!...

—Και δεν έχετε την περιέργεια, έξωχώτατε, να μάθετε τ' όνομά του;

—Πέτε το, για όνομα του Θεού!

—Λοιπόν ο άγνωστος σωτήρας σας είνε ο Ιππότης Ζάν ντε Παρνταγιάν, ο μοναχονούος και κληρονόμος του υποκείμενου!

Ο Μονιμορανού έμεινε κατάπληκτος. Γύρισε κατόπιν στον Παρνταγιάν και του είπε:

—Ελάτε μαζί μου, σάς παρακαλώ!

Βγήκαν από το σταύλο, ανέβηκαν γρήγορα τη σκάλα και μπήκαν στη δωμάτιο γραφείο του στρατάρχη. Αφού καθίσαν κι' οι δύο, έλαβε το λόγο ο Μονιμορανού και είπε στο γέρο-Ιππότη:

—Εργάστητε μου πρώτα-πρώτα τους λόγους της μονομαχίας σας με τον υποκείμενο ντ' Αστεριόν.

—Το πράγμα είνε απλοήστατο. Όταν με είδε για πρώτη φορά εδώ, με προσέβαλε. Όταν ξανασημειώθηκε σήμερα, μάς δόθηκε μια καινούργια άφορμή και διασπασάμε τα έσχα μας άμέσως.

—Ρώτε δεν υπάρχε κανένα παλιό μίσος μεταξύ σας;

—Όχι.

—Καλά. Άς έρθουμε τώρα στο ζήτημα του Γκαλαώφ. Η καλύτερα του γιου σας. Ο γιος σας είνε νέος με μεγάλο θάρρος και σήμερα μου έδωσε μια νέα απόδειξη της τόλμης του. Μου είχατε υποσχεθεί πως θα τον φερσίτε. Γιατί δεν ήρθε;

—Πραγματικά, του πρότεινα να μπει στην υπηρεσία σας, άλλ' αυτός δεν δέχτηκε, γιατί έχει μπει ήδη στην υπηρεσία του αδελφού σας, του στρατάρχη Έρρικου Μονιμορανού. Άς έξηγηθώ όμως καλύτερα επί του προσκειμένου.

(Άκολουθεί)

Τον σηκώσα από κάτω, τον περιποιήθηκα και συνήθε...

ΑΤΕΛΙΕ
ΚΑΣΤΑΝΑΚΗ
ΣΠΑΧΗ
ΒΟΥΛΗΣ 1, ΑΘΗΝΑΙ

— Βλέπω συμφωνούν τα γούστα μας !
— Δεσποινίς, δεν το θεωρώ κομπλιμέν, γιατί
όλου κυκλοφορούν τα σιγαρέττα "Παπαστράτος" συμ-
φούν τα γούστα όλου του κόσμου.

ΣΙΓΑΡΕΤΤΑ
ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ
ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΔΩΡΕΑΝ

Κάθε μητέρα οφεί-
λει ν' αποκτήσῃ ἐν
ἀντίτυπον τοῦ βιβλί-
ου, τὸ ὁποῖον ἀπο-
στέλλεται δωρεάν, ἅμα
τῇ λήψει τοῦ κάτωθι
δελτίου συμπληρω-
μένου μετὰ διδράχ-
μου γραμματοσήμου
διὰ τὰ ἔξοδα τῆς ἀπο-
στολῆς του.

Ἀδενώματα
Ἀδύνατα βρέφη
Ἀῆρ καθαρὸς
Ἀνάστημα
Ἀνορεξία
Ἀσθενεῖαι
Ἀσκήσεις
Βιταμῖναι
Γάλα μητρικὸν
Γάλα κοινὸν
Διάρροια
Διατροφή
Διφθερίτις
Δυσκοιλιότης
Ἑμβολιασμοὶ
Ἑμετοὶ
Ἑξάνθησις
Εὐλογία
Ζύγισμα
Θερμοκρασία
Θήλαστρον
Ίλαρὰ
Καθαριότης
Κήλη
Κοκκύτης
Κωλυκοὶ
Λουτρὸν
Ὀδόντες
Ὀδοντοφυΐα
Ὀστρακιά
Ὀφθαλμοὶ
Παιγνίδια
Πιπιλιστήρ
Πολυφαγία
Πρόωρα βρέφη
Πυρετοὶ
Ραχιτισμὸς
Σπασμοὶ
Στόμαχος
Συνήθειαι
Υγιεινὴ
Ὑπνος
Φάρμακα
Φρούτα
Ῥα
κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Κον Σταμ. Χαρβαλιάν, Μενάνδρου 52 - Ἀθήνας
Ἀποστείλατέ μου τὸ «ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ ΓΛΑΞΟ».

Ὄνομα

Ὀδὸς

Πόλις

Ἀριθ.
Νομὸς

ΑΔΕΛΦΑΚΙΑ ΤΡΑΦΕΝΤΑ ΜΕ ΓΛΑΞΟ